

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

ASG WP wewn. 3776/83

Egz. nr 1

**ANEKS DO PODRĘCZNIKA:
DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU (pz, pcz)
nr bibl. 01010**

BIBLIOTEKA NAUCZONA ASG WP
Archiwum Sztabu Szkoły Specjalnej
Nr ewid. _____

44914

WARSZAWA

PAZDZIERNIK

1983

Jan 8

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

ASG WP wewn. 3776/83

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~
Egz. nr.....

**ANEKS DO PODRĘCZNIKA:
DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU (pz, pcz)
nr bibl. 01010**

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Oddziału Bibliotek Specjalnych

Nr ewid. _____

44914

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1983

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

ASG WP wew. 3776/83

ZATWIERDZAM

SZEF KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

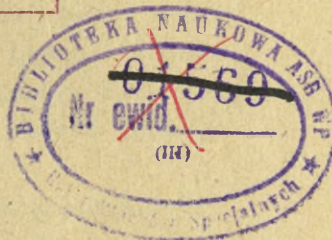
płk dypl. Witold WÓJCIK

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

Egz.nr... 1

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 89 ust. 2
(Dz. U. RP Nr 11 poz. 96)
podpis

A N E K S

do podręcznika: DZIAŁANIA BOJOWE
PUŁKU /pz, pcz/ nr bibl. 01010

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

44914

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1983r.

Opracowania zmian i uzupełnień na podstawie "Regulaminu walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Część I. Dywizja - brygada - pułk.

/Projekt/ wydane przez MON GZSB /nr Pf 674, 1983/
dokonał zespół oficerów w składzie:

1. ppłk dypl. Tadeusz BOGUSZ - rozdziały I i III, redakcja ogólna.
2. mjr dypl. Mieczysław STEFANOWSKI - rozdziały II i V.
3. mjr dr Zbigniew ŚCIBIOREK - rozdziały VI i VII.
4. mjr dypl. Maciej GNIADKI - weryfikacja, sekretarz zespołu.
5. kpt. dypl. Stanisław KORZENIOWSKI - rozdział IV.

SPIS TREŚCI

Rozdział I. Zasady ogólne	4
Rozdział II. Marsz i przewozy wojsk	13
Rozdział III. Rozmieszczenie wojsk w terenie i ich ubezpieczenie	21
Rozdział IV. Natarcie	22
Rozdział V. Obrona	40
Rozdział VI. Wycofanie	61
Rozdział VII. Walka w okrążeniu i wyjście z okrążenia..	63

ROZDZIAŁ I. ZASADY OGÓLNE.

s. 15. tekst w ramce uzupełnić o:

"Mogą one uczestniczyć w operacjach frontowych, armijnych i powietrznodesantowych, desantowych /morskich/ i przeciwdesantowych na kontynentalnych teatrach działań wojennych".

s. 15. wiersz 11 od góry:

w miejsce "desantowych" przyjąć - "powietrznodesantowych, desantowo-szturmowych i desantowych".

s.15, wiersz 12 od góry, uzupełnić o: "lotnictwa wojsk lądowych".

s. 15. w. 15 od góry. uzupełnić o:

"zabezpieczenia topogeodezyjnego, meteorologicznego i ochrony tyłów".

s. 28 pow. 11 od dołu. dodać: "W skład ich wchodzi związek taktyczny, oddziały i pododdziały: zmechanizowane; zmotoryzowane; piechoty; rejonów umocnionych. Związki taktyczne i oddziały rejonów umocnionych przeznaczone są do osłony i obrony ważnych odcinków granicy państwowej z wykorzystaniem zawczasu rozbudowanych stałych i polowych obiektów fortyfikacyjnych i zapór".

s. 16. w. 4 od góry zamiast: "w dywizje i pułki" przyjąć: - "w dywizje, brygady i pułki".

s. 16. w. 14-15 od góry skreślić i w to miejsce przyjąć:

"Związki taktyczne i oddziały desantowo-szturmowe są środkami dowództwa frontu i armii, które używa się do działań powietrzno-szturmowych i desantowych. Są one zdolne do: niszczenia środków napadu jądrowego, punktów dowodzenia i innych obiektów nieprzyjaciela; opanowania i utrzymania lotnisk, ważnych rubieży, węzłów dróg, przepraw, mostów, przejść górskich w jego operacyjnej i taktycznej głębi obrony; wzbronięcia podejścia jego odwodów. Mogą one być również wykorzystywane do niszczenia desantów powietrznych na lądzie i zgrupowań nieprzyjaciela, które wtargną w rejon obrony; osłony /obrony/ samodzielnych kierunków i rejonów, luk i odkrytych skrzydeł wojsk własnych; zamknięcia w ugrupowaniu bojowym wyłomów powstałych w wyniku wykonania uderzeń jądrowych i ogniowych nieprzyjaciela; opanowania odcinków forsowania i zapór min jądrowych.

s. 24. w. 11: od góry do końca s. 30 skreślić i w to miejsce przyjąć:

Podstawowymi zasadami walki ogólnowojskowej są:

- stała gotowość bojowa;
- wysoka aktywność, zdecydowanie i ciągłość prowadzenia walki;
- działanie z zaskoczenia;
- uzgodnione użycie rodzajów wojsk i wojsk specjalnych w walce oraz zapewnienie między nimi ciągłego współdziałania;
- zdecydowane skupienie wysiłków wojsk na kierunku /w rejonie/ głównym, w odpowiednim czasie;
- manewr oddziałami i pododdziałami, uderzeniami jądrowymi i ogniem;
- uwzględnianie i wykorzystanie moralno-politycznego i psychologicznego czynnika w interesie wykonania postawionego zadania;
- wszechstronne zabezpieczenie działań bojowych wojsk;
- utrzymanie i ciągłe odtwarzanie zdolności bojowej wojsk;
- stanowcze i ciągłe dowodzenie wojskami;
- niezłomność w osiągnięciu założonych celów, konsekwentna realizacja powziętych decyzji i postawionych zadań.

Stać gotowość bojowa jest to zdolność wojsk do podjęcia i wykonania zadań w określonym czasie, w czasie pokoju i w czasie wojny.

Stać gotowość bojową osiąga się przez prawidłowe zrozumienie zadań, przewidywanie rozwoju sytuacji, wykonanie we właściwym czasie przedsięwzięć planowania i organizowania przyszłych działań; ukończenie wojsk, utrzymanie w sprawności techniki bojowej; wyszkolenie wojsk; odpowiednią dyslokację wojsk i utrzymanie gotowości mobilizacyjnych; ciągłe prowadzenie rozpoznania; sprawne działanie służb dyżurnych i służb bojowych; utrzymanie wysokiego stanu moralno-politycznego i dyscypliny żołnierzy; sprawne dowodzenie wojskami.

Wysoka aktywność, zdecydowanie i ciągłość prowadzenia walki.

W walce nie można być biernym. W umysłach dowódców i oficerów sztabów muszą ciągle zachodzić procesy oceniania sytuacji, szukania skutecznych sposobów wykonania zadań. Sprawne i racjonalne osiągnięcie celów walki możliwe będzie jeśli w pełni wykorzystamy walory wojsk własnych i wytworzone sytuacje operacyjno-taktyczne.

Racjonalność nakazuje wykonanie zadań kosztem możliwie małego zużycia sił i środków, kosztem możliwie małych strat w sile żywej. Każdy błąd lub niedopatrzenie nieprzyjaciela należy bezwzględnie wykorzystać, narzucać mu sposoby walki.

Przejmowanie inicjatywy zasadza się na wyprzedzaniu nieprzyjaciela w zadawaniu strat i na zajmowaniu pozycji /rejonów/ uprzywilejowanych, z których łatwiej będzie można pobić nieprzyjaciela.

W obronie nie można stworzyć warunków do przejścia do natarcia bez działania aktywnego. Zatrzymanie, rozbitcie nacierających wojsk nieprzyjaciela dwu-trzykrotnie liczniejszych wymaga stworzenia takiego systemu ognia, w którym każdy środek ogniowy broniącego się będzie mógł zwalczać kilka środków /wozów bojowych, dział/ nieprzyjaciela. Broniący się powinien wpływać na nieprzyjaciela tak, by mógł go bić częściami, czyli opóźnić ruch części sił nieprzyjaciela.

Zdecydowanie - odnosi się do dowódców, oficerów sztabu i do wojsk. Umiejętne dowodzenie wojskami zasadniczo rzuca na zdecydowane działanie wojsk.

Ciągłość działań osiąga się przez stałe i racjonalne oddziaływanie na główne elementy ugrupowania nieprzyjaciela w czasie wykonywania zadań bojowych oraz przez odtwarzanie zdolności bojowej wojsk i zabezpieczenie ich po walce. Oddziały, pododdziały muszą ciągle ubezpieczać się i utrzymywać osłonę przeciwlotniczą. W walce, w natarciu nie wszystkie elementy ugrupowania muszą być w ruchu. Ważne jest ciągle rażenie nieprzyjaciela, rozpoznawanie i śledzenie go.

Warunkami aktywności, zdecydowania i ciągłego prowadzenia działań bojowych są: utrzymanie i odtwarzanie odwodów; natychmiastowe niszczenie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela; utrzymanie odpowiedniego /minimum/ ukończenia wojsk, stanu rakiet, amunicji i paliw.

Działanie z zaskoczenia, działanie nagłe, takie, którego nieprzyjaciel nie spodziewa się oszalać go, czyni bezwolnym i bezradnym. Stan zaskoczenia ustępuje z czasem albo przemienia się w panikę. W przyszłych wojnach, w warunkach dysponowania środkami o dużych mocach rażenia /broń jądrowa/ uzyskanie zasko-

czenia będzie dawało wielkie korzyści i może przesądzać o zwycięstwie w każdej skali.

Pułki /dywizje/ mogą między innymi skrycie wprowadzać oddziały wydzielone /oddziały obejścia/ w ugrupowanie nieprzyjaciela, działać na kierunkach uważanych za niedogodne, zamaskować rozmieszczenie środków ogniowych.

Aby nie zaskoczyć się samemu sztaby i dowódcy na bieżąco muszą znać sytuację operacyjno-taktyczną oraz informować podwładnych i sąsiadów.

Uzgodnione użycie rodzajów wojsk i wojsk specjalnych w walce oraz zapewnienie między nimi ciągłego współdziałania podnosi sprawność ogólną pułków /dywizji/. Działania elementów ugrupowania pułków /dywizji/ harmonizuje się co do celu, miejsca i sposobu. Podstawami tego jest przewidywanie rozwoju sytuacji operacyjno-taktycznej, wyobrażenia dowódców i oficerów sztabów.

Użycie środków rażenia i działanie każdego elementu ugrupowania pułku /dywizji/ i środków wspierających należy tak kalkulować aby jedne tworzyły lepsze warunki do użycia drugich. Dywizje, a zwłaszcza pułki, uzależnione są od działania środków wspierających i najczęściej nie mogą wpłynąć na miejsce, czas i sposób użycia rakiet operacyjnych i lotnictwa. Muszą one swoje działania dostosować do tego co robi szczebel nadrzędny.

Zdecydowane skupienie wysiłków wojsk na kierunku /w rejonie/ głównym, w odpowiednim czasie ma na celu w natarciu stworzenie przewagi nad nieprzyjacielem, a w obronie - zmniejszenie przewagi nieprzyjaciela. Pułk /dywizja/ może osiągać to przez ześrodkowanie /zmasowanie/ sił i środków w określonym rejonie lub na określonym kierunku nazywanym głównym albo przez wykonanie ognia na dane zgrupowanie nieprzyjaciela w danym rejonie /rejonie porażenia/ środkami ogniowymi z różnych kierunków i odległości.

Zdecydowanie w skupieniu wysiłków wojsk konieczne jest w warunkach równowagi sił stron walczących. W większości wypadków skupianie wysiłków będzie warunkowało wyzwolenie ruchu wojsk /no: przełamanie/.

Należy jednak pamiętać, że ześrodkowanie sił i środków tworzy opłacalne cele do uderzeń jądrowych i zmasowanych uderzeń lotnictwa, dlatego skupianie wysiłków wojsk przez manewr torami rakiet i pocisków będzie miało większe znaczenie w przyszłych wojnach.

Manewr oddziałami i pododdziałami, uderzeniami jądrowymi i ogniem. Manewr jest jedną z najstarszych zasad walki. Polega on na ruchu sił i środków na polu walki w celu stworzenia korzystniejszego położenia w stosunku do nieprzyjaciela w celu wyzwolenia siły niszczącej ognia. Połączenie manewru z ogniem składa się na uderzenie wojsk. Manewr stosuje się wojskami, elementami ugrupowania oraz uderzeniami jądrowymi i ogniem środków konwencjonalnych. Manewr do wykonania przez dany element ugrupowania powinien być prosty, co nie oznacza by suma manewrów prostych nie dawała manewru złożonego całego zgrupowania.

Manewr uderzeniami jądrowymi i ogniem środków konwencjonalnych obejmuje manewr sprzętem /zmiana stanowisk startowych, stanowisk ogniowych, wyjście na rubież ogniową/ i manewr torami pocisków /raket/. Manewr torami pocisków /raket/ jest precelowaniem broni na nowe obiekty /cele/ nieprzyjaciela bez zmiany rejonów rozmieszczenia wojsk. Polega on na jednoczesnym lub kolejnym zmasowaniu /ześrodkowaniu/ ognia na ważne zgrupowania i obiekty nieprzyjaciela albo na podziale celów /rozśrodkowaniu/ do jednoczesnego porażenia wielu obiektów. W manewrze ogniem środków konwencjonalnych należy ciągle pamiętać wszystkie grupy środków rażenia z bronią strzelecką i pokładową łącznie.

Manewr wojskami to oskrzydlenie, obejście i wycofanie. Oskrzydlenie może być jednostronne lub dwustronne /okrażanie/. Oskrzydlenie wykonuje się utrzymując współdziałanie taktyczne i łączność ogniową pomiędzy oddziałami, pododdziałami manewrującymi i nacierającymi czołowo.

Obejście jest manewrem o większej głębokości, wyprowadzającym wojska do uderzenia na tyły ugrupowania nieprzyjaciela, bez zachowania łączności ogniowej z wojskami nacierającymi od czoła. Rezygnacja z łączności ogniowe /wsparcia, łączenia wysiłków/ nie musi być następstwem braku zasięgów środków ogniowych. Przez obejście często chcemy osiągnąć zaskoczenie nieprzyjaciela i wówczas oddziaływanie ogniem od czoła na kierunku obchodzenia może przekreślić szanse zaskoczenia lub uniemożliwić wykonanie zadań.

Wycofanie jest wyprowadzeniem wojsk własnych uderzeń nie-

przyjaciela albo wyprowadzeniem wojsk na inne kierunki działania, do innych zadań lub do dogodniejszych rejonów /pozycji obrony/. Ma ono na celu uchronienie wojsk przed nadmiernymi stratami lub zyskanie czasu do zorganizowania przeciwdziałania nieprzyjacielowi lub zajęcie pozycji uprzywilejowanej, dającej większe szanse pobicia nieprzyjaciela.

Sprawność wykonania manewru będzie zależała od doskonałości planowania, zabezpieczenia i dyscypliny wykonywania. Zabezpieczenie będzie najczęściej polegało na uwolnieniu dróg, torowaniu dróg, zbudowaniu i utrzymaniu przepraw, wykonaniu przejść w polach minowych, zorganizowaniu regulacji ruchu, oznaczeniu wojsk, zamaskowaniu i innych przedsięwzięciach.

Uwzględnianie i wykorzystanie moralno-politycznego i psychologicznego czynnika.

Utrzymanie wysokiego stanu moralno-politycznego i psychicznego żołnierzy jest bardzo ważnym warunkiem uzyskiwania powodzenia w walce. Osiąga się to przez: ciągłe śledzenie zachowań żołnierzy, znajomość ich nastrojów, organizowanie i prowadzenie pracy wyjaśniającej cele walki i zjawiska, które mogą wystąpić w walce, wykrywanie i przeciwdziałanie propagandzie i dywersji nieprzyjaciela, oddziaływanie ideologiczne i psychologiczne na wojska własne i ludność cywilną. Jednocześnie morale naszych wojsk rośnie w sytuacjach rozprężenia nieprzyjaciela, dlatego też systematycznie studiuje się cechy i zjawiska moralno-polityczne nieprzyjaciela, podsyca się ujawnione słabe strony i osłabia mocne strony nieprzyjaciela akcjami dywersyjnymi, propagandy specjalnej i oddziaływaniem wojsk.

Zasada uwzględniania i wykorzystania moralno-politycznego i psychologicznego czynnika dotyczy całych oddziałów i pododdziałów oraz poszczególnych żołnierzy. Wojska o wysokim stanie moralno-politycznym i niezachwianej równowadze psychicznej mogą wykonywać główne zadania, osłaniać porażone zgrupowania. Podobnie rzecz się ma z żołnierzami. Walory moralno-polityczne i odporność psychiczna zasadniczo wpływają na dobór oficerów na stanowiska dowódcze.

Wszechstronne zabezpieczenie walki.

Wszechstronne zabezpieczenie działań bojowych wojsk orga-

nizuje się i realizuje do stworzenia wojskom warunków zapewniających wykonanie zadań. Proces organizowania jest ciągłym i zamyka się w cyklu przygotowanie wojsk, okres prowadzenia działań bojowych, działanie po walce.

Wszechstronne zabezpieczenie walki dzieli się na: bojowe, techniczno-specjalne i tyłowe. Przedsięwzięcia wszechstronnego zabezpieczenia walki realizują wszystkie rodzaje wojsk. Przedsięwzięcia wymagające specjalnych urządzeń technicznych i odpowiedniego przygotowania stanów osobowych wykonują oddziały i pododdziały wojsk specjalnych i tyłów.

Zabezpieczenie bojowe działań ma na celu niedopuszczenie do niespodziewanego napadu nieprzyjaciela, obniżenie skuteczności jego uderzeń na wojska własne /uchronienie ich przed nadmiernymi stratami/ i stworzenie sprzyjających warunków zorganizowanego wejścia do walki w odpowiednim czasie oraz sprawnego prowadzenia działań bojowych.

Na zabezpieczenie bojowe działań składa się: rozpoznanie, obrona przed bronią masowego rażenia, powszechna obrona przeciwlotnicza, walka radioelektroniczna, maskowanie, zabezpieczenie inżynieryjne, chemiczne, topogeodezyjne, hydrometeorologiczne, /meteorologiczne/ i ubezpieczenie.

Organizowanie zabezpieczenia bojowego działań koordynuje szef sztabu dywizji /pułku/.

Zabezpieczenie techniczno-specjalne polega na organizowaniu i utrzymaniu w stałej gotowości do użycia techniki bojowej, amunicji jądrowej, rakiet i amunicji konwencjonalnej. Obejmuje ono zabezpieczenie techniczno-jądrowe, techniczno-rakietowe, techniczne i meteorologiczne.

Zabezpieczenie tyłowe obejmuje: zabezpieczenie materiałowe, lotniskowe, lotniczo-techniczne, medyczne, weterynaryjne, socjalno-bytowe i handlowe, zakwaterowania i przeciwpożarowe oraz finansowe.

Ponadto w dywizjach i pułkach organizuje się uzupełnienia stanami osobowymi, grzebanie poległych w walce i zmarłych oraz ewakuowanie jeńców wojennych i zbieranie zdobyczy.

Dywizje i pułki nie organizują wszystkich rodzajów zabezpieczenia w pełnym zakresie np.: zabezpieczenia weterynaryjnego,

zabezpieczenia techniczno-jądrowego.

Utrzymanie i ciągłe odtwarzanie zdolności bojowej wojsk.

Zasadę tę realizuje się przez szkolenie oddziałów i pododdziałów, terminowe uzupełnienie stanów osobowych i zaopatrzenie we wszystko co jest potrzebne do prowadzenia walki, a także przez utrzymanie wojsk w gotowości do wykonania zadań.

Odtwarzanie zdolności bojowej jest przedsięwzięciem cyklicznym, w najszerszym zakresie realizowanym po walce lub przed nią. Odtwarzanie zdolności bojowej polega na: przywróceniu systemu sprawnego dowodzenia, organizowaniu osłony rejonów porażen i kierunków zagrażających rozcięciem ugrupowania wojsk własnych, na racjonalnym wykorzystaniu pododdziałów, które zachowały zdolność bojową, wyprowadzaniu wojsk z rejonów skażonych, zniszczeń, pożarów i zatopień, uzupełnianiu stanem osobowym, techniką bojową, zaopatrzeniu w rakiety, amunicję i paliwa oraz inne środki, utrzymanie wysokiego morale wojsk.

Porządkując oddziały, pododdziały należy dążyć do zachowania struktury organizacyjnej i tylko w wyjątkowych sytuacjach tworzyć oddziały zbiorcze. W pierwszej kolejności należy uporządkować oddziały, pododdziały, które poniosły względnie małe straty, by możliwie najwcześniej wykorzystać je do walki lub prowadzenia akcji ratunkowej.

Stanowcze i ciągłe dowodzenie wojskami

Stanowcze i ciągłe dowodzenie wojskami pozwala na optymalne wykorzystanie możliwości bojowych wojsk w czasie wykonywania zadań. Opiera się ono na znajomości procesów i zasad walki, stałym śledzeniu zmian sytuacji operacyjno-taktycznej, terminowym powzięciu decyzji i stawianiu zadań, konsekwentnym realizowaniu zamiarów, wykorzystaniu wojsk zgodnie z ich przeznaczeniem, prawidłowej organizacji i przesunięciach punktów dowodzenia, utrzymaniu ciągłej łączności z wojskami. Stanowcze i ciągłe dowodzenie nie może istnieć bez poczucia osobistej odpowiedzialności dowódców i szefów różnych szczebli i komórek organizacyjnych za losy podległych im wojsk i odpowiedzialności za osiągnięcie celów walki otrzymanych w zadaniach. Wymaga ono centralizacji dowodzenia i działania zgodnego z kompetencjami określonymi w regulaminach, instrukcjach i rozkazach przełożonych.

Ciągłość dowodzenia zapewnia się poprzez system punktów dowodzenia, wielokanałową łączność, ustalenie zasad przejmowania dowodzenia w wypadku zniszczenia stanowiska dowodzenia /śmierci dowódcy/, zmianowość pracy oficerów na poszczególnych punktach dowodzenia i inne przedsięwzięcia.

Niezłomność w osiągnięciu założonych celów, konsekwentna realizacja powziętych decyzji i postawionych zadań.

Dowódcy dowodzą oddziałami, pododdziałami jednoosobowo. Na nich spoczywa odpowiedzialność za wszystkie podległe wojska i sztaby oraz odpowiedzialność za wykonanie zadań. Cele działania, związki taktyczne, oddziały i pododdziały otrzymuje sformułowane w zadaniach. Zadania z kolei, formułowane są w miarę możliwości danego elementu ugrupowania. Często pozornie może wydawać się, że otrzymane zadanie jest nie do wykonania, bo nie widzi się działania innych elementów ugrupowania, np. wojsk raketowych, lotnictwa. W walce mogą występować sytuacje, w których podwładnego utrzyma się w nieświadomości roli jaką spełnia np.: uderzenie pozorne w czasie wychodzenia z okrążenia.

Obecny system dowodzenia wojskami zawiera obowiązek zatwierdzania decyzji. Organizowane współdziałanie i zabezpieczenie działań bojowych jest dostosowane do zatwierdzonych decyzji. Tak więc odejście od pierwotnej decyzji narusza wiele elementów planu walki i należy głęboko przeanalizować ewentualność zmiany idei /zamiarów/ walki.

Wykonanie zadań cząstkowych przez wojska składa się na osiągnięcie głównych celów operacji i wojny i właśnie z tego punktu widzenia ważna jest niezłomność i konsekwencja dowódców.

Rozdział II. MARSZ I PRZEWOZY WOJSK

s. 31 definicja marszu - tekst w ramce przyjmuje brzmienie:

"Marsz - zorganizowane przesunięcie wojsk w kolumnach po drogach i drogach na przełaj do wyznaczonego rejonu lub na wyznaczoną rubież".

s. 31 wiersz 12-8 od dołu przyjmuje brzmienie:

"Marsz może być wykonywany w przewidywaniu wejścia do walki lub bez zagrożenia spotkania się z nieorzwiacicielem. Może on być wykonywany w kierunku frontu, wzdłuż frontu lub w kierunku przeciwnym do frontu. We wszystkich wypadkach marsz wykonuje się skrycie, z reguły w nocy lub w innych warunkach ograniczonej widoczności; w toku działań bojowych i na głębokich tyłach wojsk własnych - może być również wykonywany w dzień".

s. 33 wiersz 16-30 od góry przyjmuje brzmienie:

"Odległość marszu w ciągu doby może wynosić:

- dla kolumn mieszanych i czołgowych - do 300 km;
- dla samochodowych - do 400 km.

Średnia prędkość marszu, bez uwzględniania czasu na odpoczynek, może wynosić:

- dla kolumn mieszanych i czołgowych - 25-30 km/godz;
- dla samochodowych - 30-40 km/godz. i więcej.

W górach, w terenie lesisto-bagnistym i innych niesprzyjających warunkach, średnia prędkość marszu w zależności od charakteru terenu i stanu dróg, może zmniejszyć się do 20 km/godz, a odległość marszu w ciągu doby może wynosić 200-250 km, a niekiedy i mniej.

We wszystkich wypadkach marsz powinien być wykonywany z maksymalnie możliwą w danych warunkach prędkością".

s. 32, wiersz 10 od góry przyjmuje brzmienie:

"Pułkowi wyznacza się zwykle jedną - dwie drogi marszu, a w działaniach jako oddział wydzielony - kierunek działania".

s. 35, poniżej składu ugrupowania marszowego pułku - pierwszy tekst w ramce dodatkowo dochodzi:

"Oddział wydzielony wysyła się z pułku dla uprzedzenia nieprzyjaciela w opanowaniu dogodnych rubieży i utrzymania ich do czasu podejścia sił głównych. Na oddział wydzielony w czasie marszu nakłada się również obowiązek prowadzenia rozpoznania na korzyść

pułku. Odległość działania oddziału wydzielonego od sił głównych może wynosić : w składzie batalionu - do 40 km."

s. 35, ubezpieczenie pułku w marszu dofrontowych - drugi tekst w ramce przyjmuje brzmienie:

"Pułk wykonujący marsz po dwóch drogach, na jedną z nich, po której przegrupowuje się większość sił głównych, wysyła zwykle awangardę, a na drugą - szpicę czołową w składzie wzmocnionej kompanii. W wypadku gdy pułk wysyła oddział wydzielony, wówczas jego siły główne ubezpieczają się szpicą czołową.

Odległość awangardy wynosi 20-30 km, szpicy czołowej - 5-10 km, szpicy czołowej pułku maszerującego za pułkiem czołowym - do 3 km, szpicy bocznej lub tylnej - do 5 km."

s. 38, po wierszu 12 a przed wierszem 11 od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"W czasie silnej zamieci marsz z reguły przerywa się i wznawia na rozkaz dowódcy, który wydał rozkaz zatrzymania kolumn.

Przed marszem po lodzie rzek, jezior i zalewów organizuje się rozpoznanie inżynieryjne; w razie konieczności wzmocnia się pokrywą lodową, oczyszcza drogi marszu ze śniegu oraz usuwa tarasy i inne przeszkody; określa się sposób i kolejność ruchu sprzętu oraz organizuje służbę ratunkowo-ewakuacyjną. Do załadunku i wyładunku pojazdów gąsienicowych, przewożonych na ciężkich przyczepach samochodowych, wybiera się rejony z dobrymi drogami dojazdowymi do głównej drogi marszu. Podczas wyznaczania głównej drogi marszu należy uwzględniać nośność mostów i możliwości pokonania przez przyczepy samochodowe ostrych zakrętów, stromych wzniesień i zjazdów. Do oczyszczania dróg ze śniegu, w skład kolumn ciągników z przyczepami o dużej ładowności włącza się pojazdy o większej zdolności pokonywania terenu z odpowiednimi urządzeniami".

s. 39, między wierszem 5 a 6 od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"W górach szczególną uwagę zwraca się na przygotowanie dróg marszu, przede wszystkim na ostrych zakrętach, stromych zboczach; ustalenie odcinków możliwych urwisk, osypisk, lawin i miejsca ich obejścia; określenie miejsc urządzenia przepraw przez rzeki i przejść przez wąwozy, organizację obrony przeciwlotniczej wojsk i regulację ruchu w czasie pokonywania wąwozów, przełęczy, tuneli i na przeprawach przez rzeki.

Prędkość marszu wojsk w czasie pokonywania przełęczy, wzniesień

i zjazdów może być mniejsza, a odległość między pojazdami większa. Wielkość odległości między pojazdami, w każdym wypadku, powinna zapewniać bezpieczeństwo ruchu. Na niebezpiecznych odcinkach dróg marsz ustawia się ogrodzenia i dobrze widoczne drogowskie. W wąskich miejscach, na ostrych zakrętach, stromych wzniesieniach i orzełkach ustawia się ciągniki, znaki ostrzegawcze, a w nocy - świecące drogowskie lub posterunki regulacji ruchu wyposażone w środki łączności. Wojska powinny posiadać uprzednio przygotowane środki do pokonywania rzek, stromych wzniesień i zjazdów oraz dodatkowe urządzenia do hamowania pojazdów i dział".

s. 43 między wierszem 9 a 10 od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"Podjęwając decyzję do marszu, dowódca pułku w zamiarze określa: ugrupowanie marszowe oraz podział sił i środków na kolumny, skład, zadania oraz odległość ubezpieczenia marszowego; drogi /drogę/ marszu i średnią prędkość marszu, rubież wyjściową i linie wyrównania, ilość i czas trwania postojów w pierwszym marszu dobowym; organizację obrony przeciwlotniczej w czasie marszu.

W organizacji marszu w przewidywaniu wejścia do walki dowódca pułku powinien również określić skład, zadania i odległość oddziału wydzielonego /awangardy/, rubież i czas możliwego spotkania się z nieprzyjacielem oraz sposób działania oddziału wydzielonego /awangardy/ i sił głównych na tych rubieżach, kierunek głównego uderzenia /kierunek skupienia głównego wysiłku i rejonu od utrzymania których zależy trwałość obrony/, ugrupowanie bojowe, rodzaj manewru i rubież zadań pododdziałów".

s. 43 pkt. 5.2 / między 10 wierszem od góry a 9 wierszem od dołu/ przyjmuje brzmienie:

W wypadku, gdy marsz organizuje się metodą pracy równoległej, wówczas dowódca dywizji we wstępnym zarządzeniu bojowym zwykle podaje wiadomości o nieprzyjacielem; zadania pułku - drogi /drogę/ marszu, rejon ześrodkowania /odpoczynku/ lub rubież i czas przybycia do wyznaczonego rejonu /na wskazaną rubież/, rubież wyjściową i linie wyrównania; zadania pododdziałów; zadania sąsiadów, czas gotowości do marszu.

W czasie stawiania zadań do marszu dowódca pułku w rozkazie bojowym podaje:

- oddziałowi wydzielonemu /awangardzie/ - skład, zadania, kierunek działań /drogę marszu/, czas przekroczenia rubieży wyjściowej /awangardzie - linii wyrównania/, sposób działania w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem;

- batalionom - środki wzmocnienia, numery dróg marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon ześrodkowania /odpoczynku/ lub rubież, czas przybycia /wejścia/ do wyznaczonego rejonu lub na wskazaną rubież, czas i miejsce postojów oraz sposób działania w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem, czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;

- artylerii - numery dróg marszu, miejsce w ugrupowaniu marszowym, rejon ześrodkowania /odpoczynku/ lub rejon stanowisk ogniowych i czas przybycia do niego, miejsca i czas postojów, sposób i kolejność utrzymania stałej gotowości bojowej oraz działania w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem, czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;

- pododdziałom obrony przeciwlotniczej - zadania w marszu i na prawdopodobnych rubieżach rozwinięcia, numery dróg marszu i miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon stanowisk startowych /ogniowych/ w miejscach odpoczynku, podczas osłony obiektów na drogach marszu i w rejonie ześrodkowania oraz terminy ich zajęcia; czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;

- pododdziałom wojsk specjalnych - skład, numery dróg marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon ześrodkowania /odpoczynku/ i czas przybycia do miejsca działania w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem, czas przejścia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;

- oddziałowi zabezpieczenia ruchu - skład, zadania, numer drogi marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym i czas przekroczenia rubieży wyjściowej;

- pododdziałom zabezpieczenia technicznego i tyłowego - numer drogi marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon ześrodkowania /odpoczynku/ i czas przybycia do niego, miejsca i czas postojów oraz czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania.

Do marszu na dużą odległość zadania pododdziałom stawia się zwykle tylko na pierwszy marsz dobowy, zadanie na każdy kolejny marsz dobowy przekazuje się w rejonie odpoczynku. Jeżeli przegr-

nowanie wykonuje się sposobem kombinowanym wówczas zadania pododdziałom do marszu i przewozu podaje się w jednym rozkazie".
s. 44 wiersz 10 od dołu przyjmuje brzmienie:

"Drogi marszu wojsk w zależności od ich długości mogą być podzielone na odcinki porządkowo-ochronne o długości do 100 km.
s. 45 między wierszem 2 a 3 od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"Posterunki porządkowo-ochronne pod dowództwem oficerów wystawia się na rubieży wyjściowej, liniach wyrównania oraz na przeprawach, przełęczkach górskich, przy tunelach, w wąskich przejściach i na węzłach dróg".

s. 45 dochodzi dodatkowo jako dalszy ciąg wiersza 10 od dołu:

"nieskupianie wojsk przed rubieżą wyjściową, na postojach, podczas przechodzenia przez wąskie przejścia, przeszkody wodne, przełęcze i w rejonach odpoczynku; umiejętne wykorzystanie ochronnych właściwości sprzętu bojowego, transportu i terenu oraz indywidualnych środków ochrony; rozbudowę inżynierską rejonów odpoczynku i ześrodkowania".

s. 46 między wierszem 4 a 3 od dołu jako dodatkowy oddzielny punkt dochodzi "Zabezpieczenie chemiczne":

"Zabezpieczenie chemiczne marszu obejmuje: wykrywanie wybuchów jądrowych w pasie marszu; rozpoznanie promieniotwórcze, chemiczne i niespecyficzne bakteriologiczne /biologiczne/ dróg marszu, rejonów odpoczynku i ześrodkowania; kontrolę dozymetryczną i chemiczną po wyjściu pododdziałów ze stref skażeń promieniotwórczych, prowadzoną zwykle w czasie odpoczynków; przeprowadzenie całkowitych zabiegów specjalnych wojsk na drogach marszu przed wejściem do rejonów odpoczynku lub do rejonów wyznaczonych; odkażanie i dezynfekcję poszczególnych odcinków dróg marszu, przepraw, tuneli i mostów, maskowanie dynamami i aerozolami przepraw przez przeszkody wodne.

Rozpoznanie promieniotwórcze, chemiczne i niespecyficzne bakteriologiczne /biologiczne/ w marszu prowadzą pododdziały rozpoznawcze, ubezpieczenia marszowego, służby porządkowo-ochronnej oraz pododdziały wchodzące w skład kolumn sił głównych.

Dane o sytuacji promieniotwórczej, chemicznej, bakteriologicznej i sanitarno-epidemicznej w marszu sztab otrzymuje również od wojsk działających w przodzie i lotnictwa, a w marszu na dużą odległość - od dowództw okręgów wojskowych i organów obrony cywilnej".

s. 48 między wierszem 12 a 13 od góry dodatkowo dochodzi tekst:
"Odległość rejonu wyjściowego i rejonu ześrodkowania od rejonu /stacji/ załadowania /wyładowania/ wojsk powinien wynosić nie mniej jak 10-15 km. W wypadku gdy rejonu rozmieszczenia pododdziałów znajdują się niedaleko /20-30 km/ od rejonu załadowania, rejonów wyjściowych można nie wyznaczać.

Rejon zbiórki /po wyładowaniu/ wyznacza się w odległości 3-5 km /przy przewozie transportem powietrznym - 10-15 km/ od miejsc załadowania /wyładowania/.

Gdy ze względu na warunki terenowe rejonu wyjściowe wyznacza się w odległości do 10 km od miejsc załadowania, rejonów wyczekiwania można nie wyznaczać".

s. 49 między wierszem 11 a 12 od góry dodatkowo dochodzi:

"W zamiarze do przewozu dowódca pułku określa: potrzebną ilość eszelonów wojskowych /statków, samolotów, śmigłowców/ do przewozu pułku; kolejność i terminy załadowania i odjazdu pododdziałów; podział wojskowych eszelonów, stacji /portów, przystani, lotnisk, lądowisk/ załadowniczych między pododdziały; rejonu wyjściowe pododdziałów, rejonu wyczekiwania, zbiórki i ześrodkowania, charakter ich rozbudowy inżynierskiej i drogi marszu do miejsc załadowania; sposób działania pododdziałów w wypadku zerwania przewozu; organizację obrony i osłony przeciwlotniczej. Decyzję dowódcy pułku na przewóz opracowuje się na mapie z załącznikami niezbędnych obliczeń na każdy rodzaj transportu. W czasie przygotowania do przewozu dowódca pułku wspólnie ze sztabem, szefami rodzajów wojsk i służb oraz dowódcami pododdziałów przeprowadza rekonesans dla: zbadania rejonów i warunków załadowania wojsk; uściślenia rejonu wyjściowego i rejonów wyczekiwania, dróg podejścia do nich i miejsc załadowania oraz ruchu przez przejazdy kolejowe; określenia problemów organizacji obrony przeciwlotniczej, obrony wojsk przed bronią masowego rażenia, maskowania, inżynierskiej rozbudowy rejonu załadowania i przygotowania dróg podejścia, zabezpieczenia chemicznego, służby porządkowo-ochronnej, ustalenia sposobu dowodzenia pododdziałami i utrzymania z nimi łączności w czasie załadowania.

W rozkazie do przewozu dowódca pułku podaje:

W punkcie pierwszym - wiadomości o nieprzyjacielu;

- W punkcie drugim - zadania pułku;
W punkcie trzecim - zamiar do przewozu;
W punkcie czwartym - po słowie "rozkazuję" - zadania

pododdziałom, ilość i numery eszelonów wojskowych /statków, samolotów, śmigłowców/, główne i zapasowe stacje załadowania i wyładowania, rejon wyjściowy przed załadowaniem, rejon wyczekiwania i zbiórki, drogi marszu, kolejność i czas wejścia do tych rejonów, do miejsc załadowania i rejonów ześrodkowania, terminy załadowania /początek, koniec/; pododdziałom rakiet przeciwlotniczych /artylerii przeciwlotniczej/ wydzielonych do osłony eszelonów wojskowych /statków/ miejsce w eszelonie /na statku/ i zadania do osłony wojsk w czasie załadowania, przewozu i wyładowania.

W punkcie piątym - wielkość i urzutowanie zapasów amunicji, paliwa i innych środków materiałowych.

W punkcie szóstym - kolejność i sposób przewozu stanowisk dowodzenia pułku i numery eszelonów wojskowych /nazwę statków, ilość i numery samolotów, śmigłowców/ w których będą one przewożone oraz sposób utrzymania łączności z eszelonami i pododdziałami.

W punkcie siódmym - czas gotowości pułku do przewozu.

W punkcie ósmym - zastępców oraz kto kieruje wysłaniem pododdziałów do ubyciu stanowiska dowodzenia pułku. Ponadto w rozkazie dowódcy pułku do przewozu podaje się osoby funkcyjne eszelonów wojskowych.

Dowodzenie wojskami w czasie załadowania pułku odbywa się ze stanowiska dowodzenia rozwijanego w rejonie wyjściowym. Po ubyciu dowódcy i sztabu pozostałymi pododdziałami w czasie załadowania dowodzi jeden z zastępców dowódcy pułku z grupą oficerów sztabu, którzy odjeżdżają ostatnim eszelonem.

Dla zapewnienia ciągłości dowodzenia wojskami w czasie załadowania, organizuje się łączność z pododdziałami rozmieszczonymi w rejonie wyjściowym, w rejonach wyczekiwania, z oficerami sztabu znajdującymi się na stacjach załadowania, z posterunkami regulacji ruchu podczas wyjścia do załadowania oraz z wojskowymi komendantami odcinka kolejowego i stacji.

Łączność w rejonie wyczekiwania i załadowania utrzymuje się środkami przewodowymi i ruchowymi.

W czasie przejazdu kolejną dowódca pułku dowodzi pododdziałami przez grupy operacyjne wyższego przełożonego, znajdujące się na ważniejszych rubieżach i punktach węzłowych oraz organy komunikacji wojskowej; podczas przewozu transportem morskim /rzecznym/ wykorzystuje się ponadto radiostacje statków oraz środki sygnałowe.

Stanowisko dowodzenia pułku przemieszcza się - zwykle z pierwszym eszelonem pułku; tyłowe stanowisko dowodzenia pułku - po wysłaniu większości zapasów środków materiałowych.

Wojska do załadowania zwykle podchodzą batalionami lub kolumnami kompanijnymi i po przybyciu natychmiast, bez zatrzymania się przystępują do załadowania.

Załadowanie i wyładowanie stanu osobowego, uzbrojenia, sprzętu i ładunków powinno odbywać się w ustalonym czasie, skrycie z przestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i bez uszkodzenia środków transportowych.

W czasie przewozu wojska powinny być w stałej gotowości do wyładowania, wykonania marszu i wejścia do walki".

ROZDZIAŁ III. ROZMIESZCZENIE WOJSK W TERENIE I ICH UBEZPIECZENIE.

s. 53. wiersz 15 od góry. nadać brzmienie:

"wizji. Pułkowi wyznacza się rejon do 100 km², batalionowi - do 10 km². Rejon powinien umożliwiać:"

s. 54. wiersze 19-9 od dołu skreślić. w ich miejsce:

- oddziałom /pododdziałom/ - główny i zapasowy rejon rozmieszczenia, sposób i kolejność wyjścia, skład, zadania, rubieże i pasy ubezpieczenia postoju;

- oddziałom /pododdziałom/ obrony przeciwlotniczej - rejon stanowisk startowych i ogniowych w głównym i zapasowym rejonie rozmieszczenia dywizji /pułku/, jakie obiekty osłonić, czas i stopnie gotowości;

- pododdziałowi dyżurnemu - skład, zadania i rejon rozmieszczenia.

RÓZDZIAŁ IV. NATARCIE.

s. 66 wiersz 15 od dołu przyjmuje brzmienie:

"W odległości 20 - 40 km od przedniego skraju obrony nieprzyjaciela".

s. 67 wiersz 12-13 od dołu przyjmuje brzmienie:

"Środki wsparcia, rejonów wyczekiwania i pozycji wyczekiwania /rejonu i pozycje wyczekiwania wyznacza się dla czołgów/.

s. 68 wiersz 2-3 od góry przyjmuje brzmienie:

"Pułk czołgów zajmuje rejon wyczekiwania, a bataliony czołgów pułków zmechanizowanych pierwszego rzutu - pozycje wyczekiwania. Odległość rejonu wyczekiwania dla pułku pierwszego rzutu wynosi 12-15 km, drugiego rzutu 15-20 km, a pozycji wyczekiwania - 6-8 km od przedniego skraju obrony nieprzyjaciela^{x/}."

s. 70 wiersz 2 od dołu przyjmuje brzmienie:

"wyznacza się pas natarcia szerokości do 5 km".

s. 71 treść zawarta w ramce przyjmuje brzmienie:

"Zadanie bliższe pułku pierwszego rzutu polega przeważnie na rozbiciu pierwszego rzutu broniącej się dywizji nieprzyjaciela w swoim pasie natarcia i opanowaniu rubieży brygadowych /pułkowych/ odwodów; zadanie następne - na rozwinięciu natarcia, rozbiciu we współdziałaniu z sąsiednimi pułkami jego odwodów dywizyjnych i opanowaniu ich rubieży. Kierunek dalszego natarcia pułku określa się z takim wyliczeniem, aby zapewnić rozbicie podchodzących odwodów nieprzyjaciela i wykonanie zadania dywizji w pierwszej dobie natarcia".

s. 72 wiersz 4-9 od góry przyjmuje brzmienie:

"Treścią zadania bliższego pułku - działającego na kierunku głównego uderzenia - będzie rozbicie w swoim pasie natarcia, pierwszego rzutu broniącej się brygady /pułku/ nieprzyjaciela i opanowaniu pierwszej pozycji".

s. 77 między wierszem 4 a 5 od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"Może on być wzmocniony pododdziałem miotaczy ognia i inżyniersko-saperskim".

s. 80 między wierszem 4 a 5 od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"- organizacja kompleksowego porażenia ogniowego".

s. 85 wiersz 16 od góry przyjmuje brzmienie:

", kierunki natarcia, zadania pododdziałów i linie rozgraniczenia

między nimi";

s. 85 między 13 a 14 wierszem od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"Dowódca pułku ponadto uściśla:

- miejsce zamontowania trałów przeciwmìnowych do czołgów;
- rubież miotania ogniem i zadymiania.

s. 86 między 6 a 7 wierszem od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"Dowódca w decyzji określa:

- zamiar walki;
- zadania bojowe pododdziałów;
- główne problemy współdziałania i wszechstronnego zabezpieczenia walki;
- zasady organizacji dowodzenia.

Ponadto określa charakter i główne zadania pracy politycznej.

Natomiast.....

s. 87 między 19 a 20 wierszem od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"W drugim punkcie - zadanie bojowe pułku".

s. 87 wiersz 20 przyjmuje brzmienie:

"W trzecim punkcie - zadania"

s. 87 wiersz 10 od dołu przyjmuje brzmienie:

"W czwartym punkcie - zamiar walki, w którym określa się:

- kierunek głównego uderzenia;
- kolejność i sposoby rozbicia nieprzyjaciela;
- kolejność porażenia jądrowego i chemicznego nieprzyjaciela
- ugrupowanie bojowe pułku".

s. 87 wiersz 9 od dołu przyjmuje brzmienie:

"W piątym punkcie - po"

s. 88 między 11 a 12 wierszem od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"W szóstym punkcie - zużycie rakiet i zasadniczych rodzajów amunicji na dzień walki oraz ładunków jądrowych - na pierwsze i kolejne uderzenia jądrowe.

W siódmym punkcie - czas gotowości wojsk",

s. 88 12 wiersz od góry przyjmuje brzmienie:

"W ósmym punkcie - miejsca i czas rozwijania punktów dowodzenia i kierunki ich przemieszczania oraz zastępcę dowódcy pułku spośród dowódców pododdziałów, w wypadku zniszczenia stanowiska dowodzenia".

s. 90 między 22 a 23 od góry dodatkowo dochodzi tekst:

2.4. Kompleksowe porażenie jądrowe i ogniowe nieprzyjaciela. Organizuje się je na podstawie decyzji dowódcy i wytycznych

wyższego przełożonego.

Podstawę decyzji dowódcy do organizacji kompleksowego porażenia ogniowego stanowi ustalenia wymaganego /niezbędnego/ stopnia kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela, który określa się stosunkiem ilości skutecznie porażonych wszystkimi środkami ogniowymi obiektów nieprzyjaciela do ich ilości ogólnej. Na podstawie decyzji dowódcy pułku i jego wytycznych sztab wspólnie z szefami rodzajów wojsk i służb, zastępcą do spraw technicznych i kwatermistrem planuje natarcie. Najszczegółowiej planuje się kompleksowe porażenie jądrowe i ogniowe nieprzyjaciela, zwłaszcza na odcinku przełamania oraz działanie pododdziałów rodzajów wojsk podczas przełamania jego obrony i rozwijania powodzenia w głębi.

Planowanie kompleksowego porażenia jądrowego i ogniowego powinno być jednolite. W pierwszej kolejności planuje się porażenie ważniejszych obiektów bronią jądrową, następnie - obezwładnienie i zniszczenie innych obiektów uderzeniami oddziału rakiet i lotnictwa z użyciem ładunków zwykłych i ogniem artylerii. W planowaniu kompleksowego porażenia ogniowego należy przewidywać zniszczenie i obezwładnienie ogniem artylerii i uderzeniami lotnictwa również tych obiektów nieprzyjaciela, na które zaplanowano uderzenia jądrowe.

W pułku zagadnienia kompleksowego porażenia ogniowego ujmuje się na mapach roboczych dowódcy, szefa sztabu, szefa artylerii i dowódcy pułkowej grupy artylerii.

s. 90 wiersz 23 od góry przyjmuje brzmienie:

"2.5. Organizacja dowodzenia".

s. 91 wiersz 13 od dołu przyjmuje brzmienie:

"1-3 km. Tyłowe stanowisko dowodzenia z zasady rozmieszcza się w pobliżu pododdziałów tyłowych pułku w odległości 8-12 km od pododdziałów pierwszego rzutu.

s. 99 wiersz 8 od góry przyjmuje brzmienie:

"- rubież rozwinięcia w kolumny batalionowe - w odległości 12-15km"

s. 99 wiersz 2 od dołu przyjmuje brzmienie:

"... pierwszym rzutem w odległości 6-8 km.

s. 102 wiersz 5 od góry przyjmuje brzmienie:

"Pododdziały czołgów zajmują pozycje wyczekiwania znajdującą się.."

s. 112 tabelka, w której należy zmienić kryteria oddziału prze-

szkód wodnych według szerokości - przyjmując brzmienie:

- wąskie - do 100m
- średnie - 100-250m
- szerokie - 250-600m

s. 117 wiersz 18 od dołu przyjmuje brzmienie:

"Szerokość jego wynosi do 5km".

s. 117 wiersz 16 od dołu przyjmuje brzmienie:

"szerokość 1-1,5 km dla każdego batalionu pierwszego rzutu pułku".

s. 120 wiersz 7 od góry przyjmuje brzmienie:

"w odległości 5-6 km od przeszkody wodnej".

s. 120 wiersz 9 od góry przyjmuje brzmienie:

"... z marszu wybiera się w odległości 6 - 8km od pododdziałów pierwszego rzutu".

s. 121 wiersz 8 i 9 od góry przyjmuje brzmienie:

"..... zadania bliższego pułku będzie uwarunkowane głębokością na jaką zostały rozmieszczone odwody brygadowe, a zadania następnego odwody dywizyjne.

s. 121 wiersz 13 od góry przyjmuje brzmienie:

".... miejscami dogodnymi do forsowania. Opanowany....."

s.121 wiersz 22 od góry przyjmuje brzmienie:

".... głębokość batalionu pierwszego rzutu brygady nieprzyjaciela. Oprócz tego batalionom pierwszego rzutu wyznacza"

s. 132 wiersz 1 od dołu przyjmuje brzmienie:

"po wykonaniu tych przedsięwzięć w czasie 4-6 godzin lub po planowym przygotowaniu, pododdziały pułku pokonują przeszkodę na wybranych kierunkach.

s. 133 między 13 a 14 wierszem dodatkowo dochodzi tekst:

"Do forsowania po planowym przygotowaniu, pułkowi wyznacza się rejon wyjściowy bezpośrednio przed lub w odległości 20-40 km od przeszkody wodnej.

s. 133 od 6 do 10 wiersza przyjmuje brzmienie:

"W tych warunkach szerokość frontu natarcia batalionu wyniesie do 1 km i obejmie 1-2 ulice główne wraz z przylegającymi do nich dzielnicami.

Pułk może nacierać w pasie do 3 km i obejmie on - dwie-cztery ulice lub rejon miasta".

s. 138 od 6 wiersza od dołu do 5 wiersza od góry s. 139 w/g nowego regulaminu nie określa się zadań w kilometrach, stąd podczas

studiowania nie należy brać pod uwagę w/w akapitu.

s. 140 między 9, a 10 wierszem od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"Do zdobycia dużych budowli lub ważnych obiektów miasta, przygotowanych do obrony, tworzy się oddziały i grupy szturmowe. Trzon ich stanowią pododdziały zmechanizowane: oddziału szturmowego - w sile do batalionu; grupy szturmowej - w sile do kompanii"

s. 151 pkt. 7 został zmieniony w całości i przyjmuje brzmienie:

7. Natarcie pułku wspólnie ze związkami taktycznymi /okrętami/ marynarki wojennej.

7.1. Ogólne zasady natarcia wspólnie z marynarką wojenną.

Pułk prowadzi natarcie wspólnie z okrętami marynarki wojennej na wysadzeniu jej na ląd, jako desant morski, w natarciu wzdłuż wybrzeża morskiego lub wzdłuż brzegu dużej rzeki, oraz podczas natarcia w celu wyjścia na brzeg morza /rzeki/ lub forsowania dużej przeszkody wodnej.

Wysadzenie desantu morskiego jest natarciem wojsk z morza, na terytorium zajęte przez nieprzyjaciela.

Pułk oraz pułk desantowy mogą być wysadzone jako desant morski do udzielenia pomocy wojskom nacierającym wzdłuż wybrzeża w rozbiciu broniącego się nieprzyjaciela oraz do zdobycia i utrzymania wyspy, bazy sił morskich, wydzielonej strazy cieśnin i innych ważnych obiektów na brzegu zabezpieczających działania bojowe sił marynarki wojennej. Skład desantu morskiego w każdym przypadku jest określony odpowiednio do postawionego zadania, sytuacji w rejonie lądowania i czasu trwania samodzielnych działań na brzegu.

Przed lub jednocześnie z wysadzeniem desantu morskiego, wysadza się desant powietrzny do uchwycenia i utrzymania punktów lądowania, opanowania ważnych rejonów na wybrzeżu i w głębi, wzbronięcia podejścia odwodem nieprzyjaciela i wykonania innych zadań. Jako desant powietrzny może być użyta brygada desantowo-szturmowa /pułk, batalion/.

7.2. Sposoby przechodzenia pułku do działań w składzie desantu morskiego.

Działania bojowe desantu morskiego obejmują załadunek wojsk desantu na środki desantowo-transportowe, przejście desantu morzem, obezwładnienie obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela

przed lądowaniem desantu, walkę o lądowanie desantu i wykonanie zadania przez wojska desantu na brzegu.

Walka o lądowanie desantu obejmuje ogniowe porażenie nieprzyjaciela, rozwinięcie sił lądowania, wykonanie przejść w zaporach przeciwdesantowych na podejściach do punktów lądowania i na brzegu, wysadzenie oddziałów wydzielonych i uchwycenie punktów lądowania, lądowanie sił głównych pierwszego i następnych rzutów desantu.

Desant morski wysadza się na wybrzeże nie przygotowane w porcie lub jednocześnie na wybrzeże i w porcie.

Desant może być wysadzony sposobem "brzeg-brzeg" bez przeładowania wojsk ze środków desantowo-transportowych na środki desantowe, albo "okręt-brzeg" z przeładowaniem wojsk ze środków transportowych na środki desantowe oraz sposobem kombinowanym, w którym pierwszy rzut desantu wysadzony jest sposobem "brzeg-brzeg", a drugi i następne - sposobem "okręt-brzeg".

7.3. Zadanie bojowe pułku w składzie desantu morskiego.

Zadanie bojowe pułku w składzie desantu morskiego, z reguły dzieli się na - bliższe i następne.

Zadanie bliższe pułku polega na opanowaniu odcinków wybrzeża i przygotowaniu przyczółków lądowania, rozbiciu pododdziałów pierwszego rzutu obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela i rozwinięcia natarcia w głąb z wyjściem na rubieżę zapewniające prowadzenie dalszych działań bojowych.

Zadanie następne polega zwykle na rozwinięciu natarcia, rozbiciu podchodzących odwodów nieprzyjaciela, zdobyciu i utrzymaniu rejonów /rubieży/, zapewniających osiągnięcie celu działania desantu.

Ogólna głębokość zadania bojowego pułku działającego jako desant morski, w zależności od sytuacji, może wynosić do 30 km.

Do wysadzenia desantu morskiego wyznacza się rejon lądowania, który obejmuje obszar wodny i pas brzegowy.

Pułkowi wyznacza się odcinek lądowania o szerokości do 6 km, batalionowi - punkt lądowania o szerokości do 2 km. Oprócz zasadniczych odcinków i punktów lądowania przewiduje się również zapasowe.

7.4. Właściwości ugrupowania pułku działającego w składzie desantu morskiego.

Pułk zwykle ląduje w kilku rzutach, których liczba i skład zależą od otrzymanego zadania, warunków lądowania i liczby środków desantowo-transportowych.

Do uchwycenia punktów lądowania i zabezpieczenia wysadzenia desantu, pułki pierwszego rzutu z reguły wysyłają oddziały wydzielone, każdy w składzie do wzmocnionego batalionu zmechanizowanego, a ponadto, dywizja może wysadzać taktyczny desant powietrzny.

W wypadku, gdy w skład desantu morskiego wchodzi pułk desantowy, wówczas wykorzystuje się go w składzie pierwszego rzutu na kierunku głównym, a jego pododdziały jako oddziały wydzielone.

Pierwszy rzut desantu morskiego przeznaczony jest do opowania odcinków wybrzeża morskiego, zdobycia i utrzymania przyczółków, rozwinięcia w głąb i zabezpieczenia wysadzenia i rozwinięcia następnych rzutów.

Druzi i następane rzuty desantu wykorzystuje się do spotęgowania wysiłku pierwszego rzutu i osiągnięcia celu działania desantu morskiego.

Oddziały wydzielone lądują z reguły po uderzeniach jądrowych wykonanych na obronę przeciwdesantową nieprzyjaciela lub skutecznym jej porażeniu uderzeniami lotnictwa i ogniem artylerii.

Pododdziały zmechanizowane pierwszego rzutu pułku ze środkami wzmocnienia lądują z reguły, z okrętów desantowych. Pozostałe pododdziały desantu przechodzą morzem do rejonu lądowania na okrętach desantowych lub transportowych, a niekiedy również na okrętach bojowych.

Pododdziały wyposażone w pływający sprzęt opancerzony i indywidualne środki pływające oraz przeszkolone do działań na morzu, mogą w sprzyjających warunkach hydrometeorologicznych pokonywać nieduże przestrzenie morskie na własnych środkach pływających, działając jako samodzielna grupa desantowa lub w składzie desantu morskiego. Działając w składzie desantu morskiego są one zwykle łączone do oddziału wydzielonego lub pierwszego rzutu. Do zabezpieczenia samodzielnej grupy desantowej w razie potrzeby wydziela się okręty /kutry/ prowadzące, ochrony i służby

awaryjno-ratunkowej.

Obronę przeciwlotniczą pułku w rejonie wyczekiwania, w czasie załadowania, przejścia morzem i walki o lądowanie, prowadzą siły i środki wyższego przełożonego desantu morskiego oraz środki rozmieszczone na okrętach.

Dla wysadzenia desantu morskiego formuje się siły lądowania, które obejmują oddziały desantowe z siłami ochrony, oddziały okrętów wsparcia ogniowego, grupy uderzeniowe /okrętów/, oddział obrony wodnego rejonu lądowania, grupy zabezpieczające, bazę lądowania, grupy okrętów do działań demonstracyjnych i pozornych.

Siły lądowania samodzielnie i we współdziałaniu z lotnictwem, wojskami raketowymi, wojskami obrony przeciwlotniczej wykonują: przewóz morzem oddziałów i pododdziałów desantu morskiego i ich wysadzenie w wyznaczonym rejonie; ochronę i osłonę oddziałów desantowych od uderzeń okrętów nawodnych i podwodnych oraz nieprzyjaciela powietrznego; poszukiwanie i niszczenie min w rejonach formowania oddziałów desantowych, na przejściach desantu morzem i w rejonie lądowania, przejścia w zaporach przeciwdesantowych w wodzie, i wspólnie z pododdziałami wojsk inżynieryjnych desantu na brzegu; obezwładnienie obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela; wsparcie działań desantu ogniem artylerii, uderzeniami rakiet i lotnictwa podczas lądowania i wykonywania zadań na brzegu; osłonę desantu morskiego od uderzeń z powietrza i okrętów nieprzyjaciela; rozpoznanie nieprzyjaciela i wysadzenie grup rozpoznawczych na jego wybrzeże; ochronę i prowadzenie środków desantowych i oddziałów /pododdziałów/ desantu działających na własnych środkach pływających w czasie przejścia morzem; dowóz morzem środków materiałowych, ewakuację rannych i chorych; pełnienie służby ratowniczej.

7.5. Właściwości organizacji działań pułku w składzie desantu morskiego.

Na dowódcę sił lądowania wyznacza się dowódcę eskadry /dywizji/ morskich sił desantowych. Odpowiada on za załadowanie, przejście morzem i wszechstronne zabezpieczenie wysadzenia desantu w wyznaczonym rejonie. Dowódcy sił lądowania podporządkowuje się wszystkich dowódców okrętów bojowych, desantowych,

transportowych i specjalnych, które uczestniczą w wysadzeniu desantu oraz dowódcę bazy lądowania.

Na dowódcę desantu morskiego wyznacza się dowódcę pułku desantowanego. Odpowiada on za przygotowanie wojsk do działań bojowych i wykonanie przez desant zadań po wylądowaniu.

Dowódcy desantu morskiego podporządkowuje się wszystkie pododdziały wydzielone w skład desantu morskiego oraz desant powietrzny po jego wylądowaniu.

Od wydania rozkazu przez wyższego przełożonego, do załadowania desantu morskiego na okręty i do zakończenia lądowania sił głównych pierwszego rzutu desantu na brzeg; dowódcę desantu morskiego oraz dowódcę taktycznego desantu powietrznego, wysadzonego z lotniskowców, podporządkowuje się dowódcy sił lądowania.

Podczas przejścia desantu morzem i lądowania pierwszego rzutu, stanowisko dowodzenia pułku z grupą dowodzenia bojowego lotnictwem, wydzielonym do wsparcia desantu, znajduje się na jednym okręcie z dowódcą sił lądowania, natomiast zastępca dowódcy pułku z grupą oficerów z zastępcą dowódcy sił lądowania - na innym okręcie.

Łączność dowódcy desantu w czasie załadowania wojsk na okręty, przejścia morzem i podczas lądowania organizuje się środkami marynarki wojennej, a po wylądowaniu pierwszego rzutu - siłami desantu.

Do zabezpieczenia wysadzenia sił głównych i następnych rzutów desantu morskiego na brzeg, wylądowania sprzętu, uzbrojenia i innych środków materiałowych, ewakuacji rannych i chorych oraz do przechowywania zapasów środków materiałowych, organizuje się wspólnie z tyłami desantu bazę lądowania.

W wypadku wysadzania desantu w składzie pułku i mniejszym, bazy lądowania można nie organizować.

Na dowódcę bazy lądowania wyznacza się oficera marynarki wojennej.

Przygotowanie do wysadzenia desantu morskiego organizuje dowódca desantu wspólnie z dowódcą sił lądowania na podstawie zadań otrzymanych od wyższego przełożonego.

Obejmuje ono: planowanie działań bojowych, bezpośrednie przygotowanie desantu; rozbudowę inżynierską rejonów ześrodkowania

i wyczekiwania, punktów załadowania i dróży marszu do nich, przemarsz dywizji /pułku/ do rejonów wyczekiwania i punktów załadowania.

Planowanie działań bojowych desantu, związków taktycznych i oddziałów marynarki wojennej biorących udział w wysadzeniu desantu odbywa się na podstawie decyzji podjętych przez dowódcę sił lądowania i dowódcę desantu.

Dowódca sił lądowania wspólnie z dowódcą desantu opracowuje plan lądowania, a dowódca desantu - plan działań bojowych desantu morskiego podczas wykonywania zadań na brzegu.

Plan lądowania wykonuje się graficznie na mapie z legendą, schematami ugrupowania marszowego i bojowego sił lądowania oraz planem załadowania desantu.

Plan ten podpisuje dowódca sił lądowania i dowódca desantu, a zatwierdza wyższy przełożony.

Podczas planowania, kalkulację czasu przeprowadza się w stosunku do ustalonego czasu /"G"/ początku lądowania na brzeg pierwszego rzutu desantu, który określa wyższy przełożony.

Na podstawie planu lądowania, zatwierdzonego przez wyższego przełożonego, dowódca sił lądowania wydaje rozkaz bojowy oddziałom sił lądowania i desantowi do załadowania, przejścia morzem i walki o lądowanie, a dowódca desantu - rozkaz bojowy do prowadzenia działań bojowych na brzegu.

W rozkazie bojowym dowódca desantu oprócz zagadnień ogólnych podaje: zadania bojowe na brzegu; czas, odcinki /punkty/ i kolejność lądowania /wyładowania/; podział sił i środków według rzutów /okrętów desantowych, transporterów/ rejonów, odcinków /punktów/ lądowania, /załadowania/; czas lądowania /załadowania/; rejon wyczekiwania i czas ich zajęcia.

7.6. Prowadzenie działań przez pułk w składzie desantu morskiego.

Bezpośrednie przygotowanie dywizji /pułku/ do wysadzenia obejmuje: przygotowanie dowódców i sztabów; trening pododdziałów w załadunku i lądowaniu, prowadzeniu działań bojowych podczas zdobywania odcinków wybrzeża z uwzględnieniem charakteru terenu i obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela w rejonie przyszłych działań bojowych, prowadzeniu bojowych wozów pływających na wodzie; przygotowanie uzbrojenia, sprzętu bojowego i zapasów

środków materiałowych do załadowania i wyładowania, czołgów, nływającego sprzętu opancerzonego i środków przepławowo-desantowych do pokonania przestrzeni wodnych; wspólne treningi grup torujących sił lądowania i desantu w wykonywaniu przejść i pokonywaniu zapór przeciwdesantowych.

Dywizję ładuje się w rejonie załadowania, obejmującym kilka odcinków pułkowych. Na odcinku pułkowym wybiera się dwa-trzy główne i jeden - dwa zapasowe punkty załadowania z takim wyliczeniem, aby na każdym z nich jednocześnie można było ładować nie więcej jak jeden wzmocniony batalion. Odległość między sąsiednimi punktami załadowania powinna wykluczyć możliwość porażenia dwóch punktów jednym ładunkiem jądrowym średniej mocy. Ładowanie wojsk na okręty desantowe i transportowe rozpoczyna się na rozkaz wyższego przełożonego i odbywa się z reguły w krótkim czasie i w nocy.

Czas rozpoczęcia ładowania określa się wychodząc z nakananego czasu ładowania, z uwzględnieniem czasu potrzebnego na załadowanie desantu, przejście morzem i początku ładowania.

Służbę porządkowo-ochronną na drogach marszu i punktach załadowania organizuje dowódca desantu.

Dla zorganizowanego załadowania /ładowania/ i utrzymania porządku wyznacza się oficerów marynarki wojennej na komendantów punktów załadowania /ładowania/ do pomocy których wydziela się oficerów ze składu desantu. Do dyspozycji komendantów punktów załadowania /ładowania/ wydziela się ciągniki, środki remontowe, punkty pomocy medycznej oraz pododdziały wojsk inżynierskich do utrzymywania sprawności punktów załadowania /ładowania/.

Pododdziały ładuje się na okręty desantowe bez naruszania ich struktury organizacyjnej razem ze środkami wzmocnienia. Kolejność załadowania sprzętu bojowego, uzbrojenia i innych środków materiałowych na okręt powinna być odwrotna do kolejności ich wyładowania. Sprzęt bojowy rozmieszcza się z uwzględnieniem jego ważności i kolejności wprowadzenia do walki. Ładunki jednego rodzaju, w tym również i amunicję rozmieszcza się na możliwie większej liczbie okrętów.

Środki obrony przeciwlotniczej, które mogą prowadzić ogień do okrętów desantowych i transportowców, z reguły ładuje się na pokład górny i wykorzystuje zgodnie z decyzją dowódców

okrętów.

Przejście morzem desant wykonuje: w składzie dywizji - trzema - niecioma, w składzie brygady - dwoma - trzema, w składzie pułku - jednym - dwoma oddziałami desantowymi. Każdy oddział desantowy przewozi oddziały /pododdziały/ desantu, wysadzané na brzeg w jednym rzucie.

Podczas zbliżania się do rejonu lądowania, w zależności od sytuacji, dowódca sił lądowania wspólnie z dowódcą desantu z konieczności mogą zmienić punkty lądowania w granicach wyznaczonego rejonu, mając na uwadze zadanie desantu, przeciwdziałanie nieprzyjaciela oraz ze względu na szybkość i dogodny sposób lądowania desantu.

Broń jądrowa podczas lądowania desantu jest wykorzystywana przez marynarkę wojenną do niszczenia, przede wszystkim zgrupowań okrętów nieprzyjaciela, stanowiących zagrożenie dla desantu. Obronę przeciwdesantową nieprzyjaciela w rejonie lądowania oraz najważniejsze cele na brzegu zwykle obezwładnia się uderzeniami jądrowymi, wykonanymi środkami wyższego przełożonego. Do wykonania uderzeń jądrowych wykorzystuje się również oddział rakiet i przydzieloną dywizji artylerię stosującą ładunki jądrowe, po ich wysadzeniu na brzeg.

Przed wysadzeniem desantu morskiego zwykle wykonuje się ogniowe zabezpieczenie rozwinięcia sił lądowania i ogniowe przygotowanie lądowania, natomiast w czasie lądowania i walki na wybrzeżu przed wykonaniem zadania przez desant na brzegu - ogniowe wsparcie lądowania i ogniowe wsparcie działań desantu na brzegu. Niekiedy dla osiągnięcia zaskoczenia desant może być wysadzany bez ogniowego przygotowania.

Ogniowe zabezpieczenie rozwinięcia sił lądowania rozpoczyna się z chwilą podejścia desantu do rejonu rozwinięcia i trwa do rozpoczęcia ogniowego przygotowania. Jest ono wykonywane środkami wyższego przełożonego.

Ogniowe przygotowanie lądowania: rozpoczyna się na sygnał dowódcy sił lądowania i wykonywane jest przez lotnictwo i oddział okrętów ogniowego wsparcia, do czasu podejścia środków desantowych z pododdziałami oddziałów wydzielonych /pierwszego rzutu/ do punktów lądowania. W pierwszej kolejności niszczy się obiekty, które mogą przeciwdziałać rozwijaniu i działaniom

okrętów trałowych, oddziałów wydzielonych i taktycznego desantu powietrznego. Jednocześnie wykonywane są uderzenia ogniowe przez wojska raketowe i artylerię okrętów wsparcia ogniowego na obiekty w głębi obrony nieprzyjaciela. W tym samym czasie wykonuje się również obezwładnienie radioelektroniczne jego środków dowodzenia wojskami i kierowania uzbrojeniem.

Ogniowe wsparcie lądowania rozpoczyna się wraz z wyjściem środków desantowych na rubież, od której nieprzyjaciel może skutecznie oddziaływać środkami ogniowymi z przedniego skraju 2-3 km na czołowe pododdziały desantu i trwa do czasu opanowania przez desant zasadniczych punktów oporu obrony przeciwdesantowej /pierwszej pozycji/ na głębokości 3-5 km i więcej. Ogniowe wsparcie lądowania wykonuje lotnictwo, wydzielone do wsparcia desantu, artyleria okrętowa i artyleria desantu, skupiając główny wysiłek na porażeniu nieprzyjaciela bezpośrednio na brzegu i w bliższej głębokości jego obrony.

Ogniowe wsparcie działań desantu na brzegu wykonuje się, na całą głębokość postawionego zadania przez ciągłe oddziaływanie artylerii desantu i artylerii okrętowej, wykonanie ześrodkowanych grupowych i pojedynczych uderzeń lotnictwa i raketami z ładunkiem zwykłym, na broniące się wojska nieprzyjaciela, jego odwody i inne obiekty.

Przejścia w zaporach minowych na podejściach do punktów lądowania wykonują grupy okrętów trałowych i śmigłowce trałowe a w zaporach przeciwdesantowych na płyciznach - specjalnie wyznaczone okręty, grupy torujące ze składu oddziałów /pododdziałów/, inżynieryjnych sił lądowania. Przejścia na brzegu wykonują wojska desantu, a na wybrzeżu przed przednim skrajem obrony - również grupy torujące sił lądowania.

Oddziały wydzielone podchodzą do punktów lądowania na szybkobieżnych środkach desantowych, w tym również na okrętach - poduszkowcach lub na śmigłowcach, zdobywają punkty lądowania o głębokości zapewniającej lądowanie oddziałów /pododdziałów/ pierwszego rzutu, następnie we współdziałaniu z pododdziałami pierwszego rzutu poszerzają zdobyte odcinki i wykonują postawione zadanie na brzegu.

Wspólnie z oddziałami wydzielonymi lądują pododdziały rozpoznawcze, grupy torujące, chemiczne patrole rozpoznawcze,

posterunki korygowania ogniem artylerii okrętowej, posterunki naprowadzania lotnictwa, pododdziały służby hydrograficznej i poszukiwawczo-ratunkowej oraz pododdziały organizacji bazy lądowania.

Bezpośrednio przed podejściem okrętów desantowych do brzegu, w sprzyjających warunkach, może być wysadzony taktyczny desant powietrzny. Taktyczny desant powietrzny zdobywa i utrzymuje odcinek pasa nadbrzeżnego w rejonie wyznaczonym do lądowania desantu morskiego, niedopuszcza do podejścia odwodów nieprzyjaciela, niszczy baterie artylerii nadbrzeżnej i inne środki ogniowe utrudniające lądowanie desantu morskiego oraz stanowiska dowodzenia, węzły łączności i środki walki radioelektronicznej.

Lądowanie desantu morskiego rozpoczyna się w wyznaczonym czasie /"G"/, w momencie osiągnięcia brzegu nieprzyjaciela przez pododdziały czołowe pierwszego rzutu. Powinno ono odbywać się w krótkim czasie i maksymalnie szybkim tempie.

Podczas wysadzania desantu sposobem "brzeg-brzeg" siły główne pierwszego rzutu lądują bezpośrednio za oddziałami wydzielonymi. Okręty desantowe pod osłoną ognia okrętów wsparcia ogniowego i uderzeń lotnictwa podchodzą przez wykonane przejścia do brzegu w ugrupowaniu bojowym, rozczłonkowanym wzdłuż frontu i urzutowanym w głąb. Pododdziały desantu przygotowują się do lądowania, z uzbrojenia i sprzętu bojowego zdejmują się umocowania, środki ogniowe desantu biorące udział w obezwładnianiu obrony nieprzyjaciela doprowadza się do gotowości.

Czołgi pływające i bojowe wozy piechoty /transportery pancernzone/ mogą zjeżdżać na wodę przed podejściem okrętów desantowych do punktów lądowania i samodzielnie podejżdżać do brzegu. Za nimi, w takim wypadku, do punktów lądowania podchodzą okręty desantowe z pododdziałami, które lądują bezpośrednio na brzeg.

Jeśli okręty desantowe nie mogą podejść bezpośrednio do brzegu, to przy głębokości wody nie przekraczającej 1 m pododdziały lądują do wody. Natomiast czołgi, artyleria oraz inny niepływający sprzęt bojowy wyladowują w miejscach, z których

głębokość i grunt pozwalają im na podejście do brzegu.

Pododdziały pierwszego rzutu desantu morskiego po wylądowaniu, wykorzystując skutki uderzeń jądrowych, powodzenie oddziałów wydzielonych, desantu powietrznego i oddziałów /pododdziałów/ desantowo-szturmowych, nie zatrzymują się w pasie nadbrzeżnym, z marszu rozwijają się w ugrupowanie bojowe i wsparte uderzeniami lotnictwa, wojsk rakietowych, ogniem artylerii okrętowej przechodzą do ataku, niszczą nieprzyjaciela na brzegu i rozwijają natarcie w głąb oraz zabezpieczają lądowanie i rozwijanie pozostałych sił desantu.

Pododdziały, nacierające w kierunku rejonu działań bojowych desantu powietrznego /oddziału desantowo-szturmowego/ szybko wychodzą na połączenie z nim i wspólnie wykonują zadanie bojowe.

Oddział rakiet, artyleria i pododdziały obrony przeciwlotniczej desantu, po wylądowaniu natychmiast zajmują stanowiska startowe i ogniowe i wspierają /osłaniają/ działania bojowe oddziałów /pododdziałów/, które wylądowały na brzeg.

Po zakończeniu lądowania pierwszego rzutu, okręty ogniowego wsparcia i lotnictwo wykonują ogniowe wsparcie działań desantu na brzegu.

Oddziały /pododdziały/ drugiego rzutu desantu rozpoczynają lądowanie z reguły w ślad za pierwszym rzutem, na wszystkich punktach lądowania.

Oddziały /pododdziały/ desantowe /piechoty morskiej/ po wykonaniu otrzymanego zadania wykorzystuje się zgodnie z decyzją wyższego przełożonego.

Podczas wysadzania sposobem "okręt-brzeg", rozładowanie transportowców rozpoczyna się bezpośrednio po ich zakotwiczeniu. Do wylądowania transportowców i wysadzenia wojsk na brzeg z zasady wykorzystuje się okręty /kutry/ desantowe, transportery pływające, promy samobieżne i inne środki desantowe.

Przeładowaniem wojsk kieruje dowódca oddziałów desantowych, natomiast wylądowaniem sprzętu bojowego, uzbrojenia i środków materiałowych na brzeg, ich ochroną i wysłaniem zgodnie z przeznaczeniem kieruje dowódca bazy lądowania.

Po zdobyciu portów, w rejonach lądowania, organizuje się

ich rozpoznanie oraz niszczenie i rozbijanie min. Do rozładowania środków desantowo-transportowych wykorzystuje się przystanie stacjonarne i pływające.

Działanie wojsk po ich wysadzeniu sposobem "okręt-brzeg" jest analogiczne jak w sposobie "brzeg-brzeg".

Do dowodzenia desantem oraz wspierającymi go siłami i środkami, wraz z czołowymi oddziałami /pododdziałami/ pierwszego rzutu dywizji/ pułku/ ląduje i rozwija się wysunięte stanowisko dowodzenia dywizji /stanowisko dowodzenia pułku/. Po wylądowaniu sił głównych pierwszego rzutu ląduje stanowisko dowodzenia dywizji, a następnie tyłowe stanowisko dowodzenia dywizji /pułku/.

Na wysuniętym stanowisku dowodzenia dywizji znajduje się grupa dowodzenia bojowego lotnictwem, grupy operacyjne sztabu sił lądowania i oddziału okrętów ogniowego wsparcia ze środkami łączności.

Po zejściu na brzeg dowódca dywizji /pułku/ uściśla sytuację, zadania oddziałom /pododdziałom/, sposób i kolejność współdziałania; podejmuje stosowne środki do szybkiego rozwinięcia powodzenia, zniszczenia nieprzyjaciela między punktami lądowania, opóźnienia podejścia lub zatrzymania jego odwodów do rejonu działań bojowych, poszerzenia zdobytego odcinka wybrzeża i zabezpieczenia skrzydeł; uściśla kolejność wysadzenia i zadania pozostałym siłom desantu oraz zagadnienia współdziałania z desantem powietrznym i oddziałem /pododdziałem/ desantowo-szturmowym/.

W działaniach o opanowanie rejonu szkierów /drobnych wysepek skalistych w rejonie wybrzeża/, w celu dojścia do lądu, desant morski w pierwszej kolejności ląduje i opanowuje zewnętrzne wyspy a następnie zdobywa kolejne. Działania te stanowią szereg powtarzających się przepraw z jednej wyspy na drugą z szerokim wykorzystaniem środków desantowo-przeprawowych dywizji /pułku/, czołgów pływających, bojowych wozów piechoty /transporterów/, czołgów wyposażonych w indywidualne środki pływające, małych okrętów i kutrów desantowych oraz śmigłowców.

W natarciu wzdłuż wybrzeża morskiego lub wzdłuż dużej rzeki oraz w celu wyjścia na brzeg morza dowódca dywizji /pułku/ oprócz zagadnień ogólnych przewiduje: organizację współdziałania ze związkami taktycznymi /okrętami/ marynarki wojennej, działa-

jącymi na korzyść nacierających wojsk; wysadzenie, z konieczności, pododdziałów dywizji jako desantu morskiego; przedsięwzięcia obrony przeciwdesantowej opanowanego wybrzeża morskiego na tyłach nacierających wojsk oraz przedsięwzięcia związane z forsowaniem dużych przeszkód wodnych i pokonaniem bagnistych odcinków nadbrzeżnych.

Siły marynarki wojennej w natarciu dywizji /pułku/ wzdłuż wybrzeża morskiego mogą brać udział w ogniowym przygotowaniu ataku, ogniowym wsparciu ataku i ogniowym wsparciu nacierających wojsk w głębi; zabezpieczeniu wysadzenia pododdziałów, działających jako desant morski; niedopuszczeniu do wysadzenia desantów nieprzyjaciela na tyły; osłonie dywizji /pułku/ od uderzeń okrętów i lotnictwa nieprzyjaciela; niedopuszczeniu do ewakuacji i zaopatrywania wojsk nieprzyjaciela morzem; dowozie morzem środków materiałowych oraz ewakuacji rannych i chorych.

Uderzenia sił marynarki wojennej i lotnictwa planuje się na te obiekty obrony nieprzyjaciela, które nie mogą być obezwładnione środkami dywizji /pułku/.

Do współdziałania dywizji /pułku/ z siłami marynarki wojennej i lotnictwem ustala się jednolite punkty orientacyjne, sygnały wzajemnego rozpoznawania, wezwania, przeniesienia i przerwania ognia oraz sposoby wskazywania celów.

Ze składu dywizji /pułku/ nacierającej wzdłuż wybrzeża jako desant morski, mogą być wysadzane pododdziały zmechanizowane i czołgów dla zdobycia i utrzymania ważnego obiektu lub rejonu w głębi obrony nieprzyjaciela na wybrzeżu, naruszenia dowodzenia wojskami i pracy tyłów oraz do zdobycia wysp w pobliżu wybrzeża.

Do wysadzenia desantu wykorzystuje się okręty marynarki wojennej i środki desantowo-przeprawowe dywizji /pułku/, z których tworzy się oddział desantowy.

Na dowódcę oddziału desantowego zwykle wyznacza się oficera marynarki wojennej, który jest podporządkowany dowódcy dywizji /pułku/.

Zabezpieczenie przejścia morzem, wysadzenie i wsparcie działań desantu na brzegu wykonują siły marynarki wojennej i lotnictwa.

s. 165 druga tabelka od górną przyjmuje brzmienie:

"Treść i głębokość zadań pułku pierwszego rzutu może być nastę-

nująca:

- zadanie bliższe - polega na zniszczeniu pododdziałów nieprzyjaciela, broniących się na podejściach do przełęczy /ważnego obiektu/ i opanowaniu jego pozycji;

- zadanie następane - na zniszczeniu nieprzyjaciela broniącego przełęczy i jej opanowaniu. Jeżeli przełęcz broniona jest ograniczonymi siłami, wówczas opanowanie jej może stanowić treść zadania bliższego dywizji.

Niekiedy, głębokość zadań pułku nacierającego na samodzielnym kierunku może pokrywać się z zadaniami dywizji; w tym wypadku pułk może otrzymać również zadanie dalsze.

s. 176 wiersz 17 od góry przyjmuje brzmienie:

"... przeważnie będzie szerszy niż w warunkach zwykłych".
na stronie 176 i 177 treść zawarta w ramach może pozostać jednak, nie należy brać pod uwagę norm głębokości zadań ponieważ w projekcie regulaminu nic na temat konkretnych głębokości się nie mówi.

s. 189 w treści zawartej w ramce nie należy brać pod uwagę norm głębokości zadań ze względu jak wyżej.

s. 199 do treści zawartej w ramce dodatkowo dochodzi tekst:

"Głębokość zadania bojowego pułku podczas przełamania obrony w nocy jest zwykle taka sama, jak w natarciu w dzień".

ROZDZIAŁ V. OBRONA.

s. 209 tekst między 8 wierszem od góry a 6 wierszem od dołu
przyjmuje brzmienie:

"Trwałość i aktywność obrony osiąga się przez:

- prowadzenie ciągłego rozpoznania dla wykrycia, w odpowiednim czasie, przygotowania nieprzyjaciela do natarcia, składu tworzonego przez niego zgrupowania wojsk, kierunków uderzeń i możliwego zamiaru działania;
- niezwłoczne niszczenie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela w miarę ich wykrywania;
- przygotowanie obrony zdolnej do odparcia natarcia przeważających sił nieprzyjaciela i skutecznej walki ze zmasowanymi atakami czołgów i piechoty, z lotnictwem, desantami powietrznymi i wojskami powietrzno-manewrowymi;
- umiejętne wykorzystanie terenu, jego rozbudowy inżynierijnej i przygotowanego systemu zapór;
- stworzenie głęboko urzutowanego i nieszablonowego ugrupowania wojsk oraz przygotowanie pasów /odcinków/ obrony;
- wykonanie skutecznych uderzeń jądrowych na nacierającego nieprzyjaciela;
- umiejętne wykorzystanie kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela oraz skuteczną osłonę skrzydeł i luk;
- efektywną obronę wojsk przed bronią jądrową i innymi środkami rażenia;
- sprawną i ciągłą osłonę wojsk i obiektów przed uderzeniami nieprzyjaciela z powietrza;
- aktywne i śmiałe działania wojsk w połączeniu z uporczywym utrzymaniem zajmowanych pozycji i rejonów;
- wytrwałość broniących się wojsk i ich wysoki duch moralny;
- wykonanie we właściwym czasie, śmiałego manewru siłami i środkami, ogniem i zaporami na zagrożone kierunki;
- wykonanie gwałtownych kontrataków na nieprzyjaciela, który wtargnął w głąb obrony lub ją przełamał;
- dokładną organizację współdziałania wojsk;
- szybkie odtwarzanie zdolności bojowej wojsk i przygotowanie ich do prowadzenia długotrwałej walki w terenie skażonym;
- umiejętne maskowanie ugrupowania bojowego wojsk własnych,

pozycji obronnych, rejonów /punktów oporu/ obrony i wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd co do sposobów jej prowadzenia;

- organizację wszystkich rodzajów zabezpieczenia oraz zdecydowanie i ciągle dowodzenie wojskami".

"Dywizji wyznacza się pas, pułkowi - odcinek, batalionowi - rejon obrony".

W dalszej części rozdziału "OBRONA" określenie "rejon obrony" przyjmuje brzmienie "odcinek obrony".

s. 219 tekst między 8 i 13 wierszem od góry przyjmuje brzmienie:

System ognia w obronie obejmuje: przygotowany, zmasowany, ześrodkowany i zaporowy ogień artylerii z zakrytych stanowisk ogniowych na rejon, odcinki i rubieże na podejściach do obrony, przed przednim skrajem, na skrzydłach i w głębi obrony; strefy ognia środków przeciwpancernych i ciągłego wielowarstwowego ognia wszystkich innych rodzajów broni przed przednim skrajem, na skrzydłach, w głębi obrony i na stykach między pododdziałami, przygotowany manewr ogniem dla jego masowania w krótkim czasie na każdym zagrożonym kierunku lub odcinku".

s. 220 na wierszu 6 od dołu dodatkowo dochodzi:

Kompleksowe porażenie ogniowe nieprzyjaciela w obronie organizuje się z uwzględnieniem uderzeń jądrowych i w połączeniu z systemem zapór inżynierskich. Powinno ono zapewnić:

- zniszczenie środków napadu jądrowego i chemicznego nieprzyjaciela;

- porażenie głównego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela /szczególnie wojsk pancernych/ w rejonach ześrodkowania, w czasie ich podchodzenia i na rubieżach rozwinięcia lub w położeniu wyjściowym do natarcia;

- zniszczenie i obezwładnienie artylerii, środków obrony przeciwlotniczej, punktów dowodzenia i środków walki radioelektronicznej nieprzyjaciela;

- wsparcie pododdziałów /oddziału/ broniących pasa przesłaniania, przedniej pozycji i pozycji ubezpieczeń bojowych;

- odparcie zmasowanych ataków czołgów i piechoty /w tym dużych zgrupowań/ nieprzyjaciela;

- zniszczenie nieprzyjaciela, który wtargnął w obronę, wysadzonych desantów powietrznych, niedopuszczenie do podejścia i rozwinięcia jego odwodów, przygotowanie i wykonanie kontra-

taków drugich rzutów i odwodów;

- osłonę luk między rejonami i punktami oporu, skrzydeł pododdziałów i oddziałów, zapór inżynierskich i przeszkód oraz rejonów, na które nieprzyjaciel wykonał uderzenia bronią masowego rażenia;

- wykonanie manewru ogniem i środkami ogniowymi na każdy zagrożony kierunek /rejon/.

Do odparcia natarcia dużych zgrupowań piechoty należy przewidzieć: stworzenie zagęszczonej strefy ognia z broni strzeleckiej i systemu zapór przed przednim skrajem i w głębi obrony; szerokie wykorzystanie w walce z siłą żywą amunicji artyleryjskiej i lotniczej o dużej skuteczności, w tym ładunków o zwiększonej mocy wybuchu i pocisków o wymuszonej fragmentacji, środków zapalających, zapór elektryzujących, środków narzutowego i manewrowego minowania; obronę okrężną ważnych rejonów i obiektów, węzłów dróg, rejonów pozycyjnych jednostki raketowej, artylerii i oddziałów /pododdziałów/ obrony przeciwlotniczej, stanowisk dowodzenia; walkę z oddziałami obejścia i przenikającymi grupami nieprzyjaciela oraz z oddziałami /pododdziałami/ desantowo-szturmowymi i odwodami.

Kompleksowe porażenie ogniowe nieprzyjaciela w obronie, w zależności od sytuacji może być wykonywane jako kontrprzygotowanie ogniowe /artyleryjskie i lotnicze/; ogniowe wzbronienie /artyleryjskie i lotnicze/ podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela; ogniowe odparcie /artyleryjskie i lotnicze/ ataku nieprzyjaciela; ogniowe wsparcie /artyleryjskie i lotnicze/ broniących się wojsk oraz porażenie ogniowe nieprzyjaciela w czasie wykonywania kontrataków.

Kontrprzygotowanie ogniowe wykonuje się zgodnie z decyzją dowódcy armii na główne zgrupowanie ześrodkowującego się lub gotowego do natarcia nieprzyjaciela, w rejonach wyjściowych położonych w bezpośredniej styczności z obroną lub w głębi, w celu zerwania lub osłabienia jego uderzenia. Powinno ono uprzedzić przygotowanie ogniowe nieprzyjaciela. Zasadniczymi obiektami rażenia w kontrprzygotowaniu ogniowym mogą być środki napadu jądrowego nieprzyjaciela, artyleria, wojska pierwszego rzutu, lotnictwo na wysuniętych lotniskach oraz stanowiska dowodzenia. W kontrprzygotowaniu ogólnym bierze udział lotnictwo wojsk

lądowych, jednostka raketowa, przydzielona i wspierająca dywizję artyleria.

Ogniove wzbronienie podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela rozpoczyna się momentem wyjścia jego zgrupowań z rejonu wyjściowego do natarcia położonego w głębi i trwa do rozpoczęcia ataku. Ma ono na celu zatrzymać i zdeorganizować rozwinięcie wojsk nieprzyjaciela, naruszyć dowodzenie nimi, porazić wojska pierwszego rzutu i osłabić skuteczność przygotowania ogniowego.

W ogniowym wzbronieniu podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela biorą udział wydzielone oddziały i pododdziały wojsk lotniczych frontu, lotnictwa wojsk lądowych i artylerii oraz jednostka raketowa. Siły te wykonują uderzenia lotnicze, raketowe i naloty ogniowe na podchodzące wojska, wykryte środki napadu jądrowego i chemicznego, aktywnie działające baterie artylerii, stanowiska dowodzenia oraz ustawiają narzutowe pola minowe na określone rubieże terenowe w momencie ich przekraczania przez wojska nieprzyjaciela.

Ogniove odparcie ataku nieprzyjaciela rozpoczyna się z momentem przejścia jego wojsk do ataku i trwa do czasu zakończenia walki o utrzymanie pierwszej pozycji. Ogniove odparcie ataku nieprzyjaciela wykonuje się wykorzystując maksymalnie możliwości wojsk lotniczych frontu, lotnictwa wojsk lądowych, jednostki raketowej, artylerii i innych środków, które wykonują uderzenia i wszystkie rodzaje ognia /zmasowany, ześrodkowany, pojedynczy i głęboki stały ogień zaporowy, pojedynczy i podwójny ruchomy ogień zaporowy, ogień do pojedynczego celu, ogień na wprost /na atakujące wojska, przede wszystkim, na czołgi i śmigłowce wsparcia ogniowego, środki napadu jądrowego i chemicznego, artylerię wykonującą ogniowe wsparcie ataku oraz na wojska powietrzno-manewrowe, lotnictwo taktyczne /lotnictwo wojsk lądowych/ na lotniskach /lądowiskach/ bazowania i lotniskach wysuniętych.

Ogniove wsparcie broniących się wojsk w czasie prowadzenia walki o utrzymanie pasa obrony wykonuje się w celu zadania nieprzyjacielowi maksymalnych strat i nie dopuszczenia do przełamania przez niego obrony. Polega ono na jednoczesnym wykonaniu kolejnych uderzeń przez wojska lotnicze frontu, lotnictwo wojsk

ładowych, jednostkę raketową, artylerię i inne środki ogniowe na środki napadu jądrowego i chemicznego, artylerię, środki obrony przeciwlotniczej i punkty dowodzenia nieprzyjaciela. W ogniowym wsparciu broniących się wojsk artyleria stosuje różne rodzaje ognia.

Porażenie ogniowe nieprzyjaciela w czasie wykonywania kontrataków prowadzi się według następujących okresów: ogniowe zabezpieczenie podejścia wojsk, ogniowe przygotowanie kontrataku, ogniowe wsparcie kontrataku a w wypadku wykonywania przeciwuderzenia - ogniowe wsparcie nacierających wojsk w głębi. Porażenie ogniowe nieprzyjaciela w czasie wykonywania kontrataków organizuje się i prowadzi zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela w natarciu.

s. 221 wiersz 15 od góry uzyskuje brzmienie:
"Między kompanijnymi punktami oporu dopuszcza się luki do 1,5km".
s. 222 wiersz 12 od dołu wielkość 6-9 km zamienić na:

"6 - 8 km"

s. 222 po wierszu 1 od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"System zapór inżynierskich wykonuje się zgodnie z zamiarem walki, w połączeniu z systemem ognia i przeszkodami naturalnymi oraz z uwzględnieniem manewru wojsk własnych.

Na odcinku obrony pułku system zapór inżynierskich obejmuje zapory taktyczne z zastosowaniem zapór minowo-wybuchowych, niewybuchowych, kombinowanych i wodnych.

Zapory minowo-wybuchowe wykonuje się, przede wszystkim, na pozycji przedniej, przed przednim skrajem obrony, na stykach i skrzydłach pododdziałów na głębokość rejonów obrony batalionów, a niekiedy na głębokość obrony pułku /gdy broni się on w pierwszym rzucie dywizji/. W głębi obrony przygotowuje się do niszczenia obiekty o znaczeniu taktycznym oraz odcinki dróg; wyznacza się rejon przeciwpancernych i przeciwpiechotnych pól minowych, które wykonuje się zwykle w toku działań. Na kierunkach gdzie planuje się wykonanie manewru i kontrataków, zawczasu przygotowuje się kierowane pola minowe".

s. 223 tekst między wierszem 8 a 15 od góry przyjmuje brzmienie:

"- organizacja walki /podjęcie decyzji, postawienie zadań bojowych pododdziałom, organizację dowodzenia i współdziałania, kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela, wszechstron-

nego zabezpieczenia walki i dowodzenia, planowanie walki/;

- przygotowanie pułku do wykonania zadań bojowych;
- zajęcie obrony, stworzenie ugrupowania bojowego i systemu ognia;
- inżynierską rozbudowę odcinka obrony;
- organizację i prowadzenie pracy politycznej;
- kontrolę gotowości obrony i pododdziałów do wykonania zadania oraz inne przedsięwzięcia".

s. 224 tekst między wierszem 6 a 14 od góry przyjmuje brzmienie:

"Podejmując decyzję do obrony dowódca pułku w zamiarze walki określa: kierunek skupienia głównego wysiłku i rejon od utrzymania których zależy trwałość obrony; wymagany stopień porażenia ogniowego nieprzyjaciela, obiekty rażenia bronią jądrową i konwencjonalną oraz sposób i kolejność ich wykorzystania w czasie podchodzenia nieprzyjaciela /w położeniu wyjściowym do natarcia/, rozwijania i przechodzenia do ataku; sposoby odparcia natarcia i rozbicia nieprzyjaciela, który wtargnął w obronę, kierunki kontrataków; ugrupowanie bojowe, przygotowanie odcinka obrony pułku i kolejność prac związanych z rozbudową inżynierską".

s. 224 wiersz 14 od góry uzyskuje brzmienie:

"Decyzja dowódcy pułku powinna obejmować:"

s. 232 po wierszu 4 od dołu dodatkowo dochodzi:

"- obiekty uderzeń bronią jądrową i rubieże bezpieczeństwa wojsk własnych;

- charakter, rodzaj i czas inżynierskiej rozbudowy terenu na odcinku obrony;

- rubieże zasłon dymnych."

s. 233 po wierszu 12 od góry dodatkowo dochodzi:

"przebieg przedniego skraju i pozycji obronnych, gęstość środków przeciwpancernych i czołgów na kierunku głównego wysiłku, siły i środki wsparcia".

s. 233 po wierszu 16 od góry dodatkowo dochodzi:

"i zadania do walki z desantami nieprzyjaciela, a odwodowi ogólnowojskowemu - skład, rejon ześrodkowania, jakie pozycje obronne i rubieże ogniowe ma przygotować oraz sposób i kolejność ich zajęcia, zadanie, do wykonania którego ma być gotowy;"

s. 233 tekst między wierszem 16 a 21 od góry przyjmuje brzmienie:
"artylerii - skład pułkowej grupy artylerii, zadania, w ogniowym porażeniu nieprzyjaciela podczas kontrprzygotowania ogniowego, ogniowego wzbronienia, podejścia i rozwinięcia jego wojsk, ogniowego odparcia ataku, ogniowego wsparcia pododdziałów walczących o utrzymanie odcinka obrony i porażenia ogniowego nieprzyjaciela w czasie kontrataków; rejonów stanowisk ogniowych /zasadniczych, zapasowych i tymczasowych/; czas gotowości otwarcia ognia";

s. 235 po wierszu 11 od góry dodatkowo dochodzi:

"Ponadto dowódca pułku w organizacji współdziałania określa: sposób i kolejność działania pododdziałów po wykonaniu uderzeń bronią jądrową i chemiczną przez nieprzyjaciela, sygnały i sposoby przejścia do działań po użyciu tych broni; przedsięwzięcia dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa pododdziałom przed promieniowaniem świetlnym wybuchów jądrowych, odtwarzania ich zdolności bojowej i likwidacji skutków użycia broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela, sposoby oświetlenia terenu, obiektów i celów nieprzyjaciela oraz walki z jego środkami oświetlającymi; warunki maskowania w nocy, sposoby orientowania, oznakowania dróg manewru, przejścia w zaporach i przeszkodach; ilość i miejsca rozmieszczenia dyżurnych środków ogniowych".

s. 236 jako przedłużenie wiersza 16 od góry dochodzi:

"... w odległości - 4 - 6 km".

s. 235 jako przedłużenie wiersza 14 od dołu dochodzi:

"... w odległości - do 15 km".

s. 241 po wierszu 15 od dołu dodatkowo dochodzi punkt:

"Urządzenie i utrzymanie przepraw przez przeszkody wodne; wydobywanie, oczyszczanie oraz utrzymanie punktów zaopatrywania w wodę".
s. 245 po wierszu 12 od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

Na podstawie decyzji dowódcy dywizji /pułku/, sztab wraz z zastępcą dowódcy do spraw technicznych, kwatermistrzem, szefami rodzajów wojsk i służb, planują walkę obronną. Najszczegółowiej planuje się wykonanie pierwszego uderzenia jądrowego, wykonanie kontrprzygotowania jądrowego, odparcie natarcia nieprzyjaciela przed przednią skrają obrony, prowadzenie działań bojowych o utrzymanie pasa /odcinka/ obrony i wykonanie kontrataków.

Przygotowanie dywizji /pułku/ do walki polega na: uzupełnieniu oddziałów /pododdziałów/ stanem osobowym, zaopatrzeniu ich w rakiety, amunicję, uzbrojenie, sprzęt bojowy, paliwo oraz inny sprzęt i środki materiałowe; bezpośrednim przygotowaniu dowódców, sztabów i stanu osobowego do wykonania zadań bojowych oraz uzbrojenia i sprzętu bojowego do ich użycia; przeprowadzenia szkolenia zgrywającego pododdziałów i pracy politycznej. Jeżeli pozwala czas, przeprowadza się ćwiczenia taktyczne z pododdziałami stosownie do charakteru przyszłych działań.

Zajęcie obrony przez dywizję /pułk/ odbywa się z uwzględnieniem sytuacji taktycznej. Przechodząc do obrony w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, główną uwagę należy zwrócić na szybkie stworzenie, zgodnie z decyzją dowódcy, ugrupowania bojowe wojsk; organizację systemu ognia i obrony przeciwlotniczej; ustawienie zapór inżynierskich i rozbudowę fortyfikacyjną zajmowanych rejonów i pozycji.

Przejście do obrony bez styczności z nieprzyjacielem odbywa się skrycie, w krótkim czasie i pod osłoną wydzielonych pododdziałów. Oddziały /pododdziały/ rozwijają się na wyznaczonych pozycjach /rejonach/, tworzą ugrupowanie bojowe, przygotowują system ognia, organizują obronę przeciwlotniczą i wykonują prace związane z inżynierską rozbudową odcinka /rejonów/ obrony.

W obydwu wypadkach - oddziały /pododdziały/ powinny być w stałej gotowości do odparcia natarcia nieprzyjaciela, uderzeń jego lotnictwa i zniszczenia desantów powietrznych oraz do prowadzenia bojów spotkaniowych z nieprzyjacielem, który wtargnął w głąb obrony.

Przygotowanie inżynierskie pasa /odcinka/ obrony wykonuje się jednocześnie na całą głębokość, w kolejności zabezpieczającej stałą gotowość wojsk do odparcia natarcia i ich obronę przed wszystkimi środkami rażenia. Rozpoczyna się ono natychmiast po określeniu pozycji /rejonów/ dla wojsk, stanowisk i kierunków strzelania dla środków ogniowych. Prace inżynierskie wykonują wszystkie wojska, skrycie, z pełnym natężeniem sił i maksymalnym wykorzystaniem środków mechanizacji, składanych urządzeń i konstrukcji inżynierskich oraz miejscowych zapasów materiałów budowlanych.

Podczas przejścia do obrony w warunkach bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem w pierwszej kolejności wykonuje się okopy pojedyncze /podwójne/ dla fizyliarów, okopy dla karabinów maszynowych, granatników, czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych i innych środków ogniowych; rozbudowuje się stanowiska dowodzenia i punkty medyczne; ustawia się zapory inżynieryjne na prawdopodobnych kierunkach natarcia nieprzyjaciela, przed przednim skrajem, w lukach między oddziałami i pododdziałami oraz na ich skrzydłach; przygotowuje się drogi podejścia do rubieży rozwinięcia do kontrataków, odwodów przeciwpancernych i rubieży ogniowych; urządza się punkty zaopatrzenia w wodę. W terenie zapewniającym maskowanie przed nieprzyjacielem i umożliwiającym zastosowanie środków mechanizacji, rozbudowuje się odcinki transzej, rowy łączące i ukrycia dla ludzi i sprzętu.

W drugiej kolejności wykonuje się okopy dla drużyn, czołgów, wozów bojowych piechoty, transporterów opancerzonych, dział i innych środków w rejonach zapasowych /tymczasowych/; przygotowuje się nozycje ryglowe; uzupełnia się rozbudowę stanowisk dowodzenia i punktów medycznych; wykonuje się szczeliny zakryte i schrony oraz okopy na rubieżach ogniowych; buduje się ukrycia dla uzbrojenia, sprzętu, amunicji i innych środków materiałowych; rozbudowuje się zapory inżynieryjne przed przednim skrajem, w lukach między oddziałami, pododdziałami i na ich skrzydłach; przygotowuje się do zniszczenia drogi, mosty, wiadukty i inne ważne obiekty w głębi obrony; urządza się drogi manewru, dowozu i ewakuacji.

Następnie doskonalą się inżynieryjną rozbudowę pozycji dla wojsk, rubieży ogniowych, rubieży rozwinięcia do kontrataków, rubieży rozwinięcia odwodów przeciwpancernych, stanowisk dowodzenia, rejonów ześrodkowania odwodów i rozmieszczenia tyłów; uzupełnia się rozbudowę pozycji ryglowych, przygotowuje na nich punkty oporu; wykonuje schrony dla stanu osobowego i kontynuuje budowę ukryć dla sprzętu, rozbudowuje się transzej i rowy łączące; rozbudowuje się system zapór inżynieryjnych oraz sieć dróg manewru, dowozu i ewakuacji; przygotowuje się rejon i pozycje pozorne.

Rozbudowę inżynieryjną pasa /odcinka/ obrony, bez stycz-

ności z nieprzyjacielem, wykonuje się w podobnej kolejności, z szerokim zastosowaniem środków mechanizacji.

Wszystkie przedsięwzięcia związane z organizacją obrony i inżynierską rozbudową terenu należy wykonywać w warunkach bezwzględnej przestrzegania zasad maskowania.

Maskowanie pozycji, rubieży, rejonów rozmieszczenia i budowli inżynierskich prowadzi się ciągle.

Kontrola gotowości oddziałów /pododdziałów/ do wykonania zadań bojowych, oprócz ogólnych problemów obejmuje sprawdzenie: terminowego zajęcia wyznaczonych odcinków /rejonów/ obrony przez oddziały /pododdziały/ i ich gotowości do prowadzenia walki; stanu i stopnia gotowości zapór inżynierskich i urządzeń fortyfikacyjnych pasa /odcinka/ obrony; gotowości oddziału raketowego i artylerii do wykonania zadań porażenia jądrowego i ogniowego nieprzyjaciela; przygotowania drugiego rzutu i odwodu do wykonania manewru na nakazane kierunki; gotowości pododdziałów broniących pasa przesłaniania /pozycji przedniej/ dla wykonania zadania.

s. 251 po wierszu 12 od góry dodatkowo dochodzi tekst:

"Broniący się pułk może być luzowany przez inny oddział. Wojska z reguły luzuje się w nocy i innych warunkach ograniczonej widoczności. Luzowanie przygotowuje się w dzień. Powinno ono być dokładnie przygotowane oraz wykonane szybko i skrycie. Dla zorganizowanego dojścia do odcinków luzowania, luzującym pododdziałom wyznacza się rejon wyjściowy, a luzowanym - rejon zbiórki. Rejon te powinny być ukryte przed rozpoznaniem naziemnym i powietrznym, osłonięte przed uderzeniami z powietrza, mieć skryte drogi dojścia i wyjścia oraz zapewniać rozśrodkowane rozmieszczenie pododdziałów.

Po otrzymaniu rozkazu do luzowania dowódca pułku wraz z dowódcą luzowanego pułku, prowadzą rekonesans odcinka obrony i uzgadniają: czas, sposób i kolejność luzowania; organizację dowodzenia i łączności; czas, sposób i kolejność wspólnej pracy podległych dowódców nad organizacją luzowania.

W czasie luzowania, w pierwszej kolejności wychodzą do wyznaczonych rejonów pododdziały rozpoznania, artyleria, pododdziały obrony przeciwlotniczej i pododdziały pierwszego rzutu. Pododdziały broniące się w pasie przesłaniania i na pozycji przed-

niej oraz ubezpieczenie bojowe luzowane są w ostatniej kolejności. Artyleria i pododdziały obrony przeciwlotniczej luzowanych wojsk, opuszczają zajmowane rejonów stanowisk ogniowych dopiero no zlurowaniu i zajęciu pozycji oraz zorganizowaniu systemu ognia i dowodzenia przez luzujące pododdziały zmechanizowane i czołgów.

Linie łączności przewodowej luzowanych wojsk nie zdejmuje się do czasu, dopóki nie zostanie zorganizowana łączność luzujących pododdziałów. Niekiedy, linie łączności przewodowej mogą być przekazywane pododdziałom luzującego pułku.

Za osłonę luzowania odpowiada dowódca luzowanego pułku. Powinien on zastosować wszystkie środki, aby zapobiec niespodziewanemu napałowi nieprzyjaciela i odeprzeć jego ataki w czasie luzowania. Podczas luzowania wojsk należy podjąć wszystkie możliwe środki dla bezwzględnego przestrzegania ściśle ustalonego trybu postępowania na odcinku luzowania.

W wypadku, gdy w czasie luzowania nieprzyjaciel przeszedł do natarcia wówczas wojskami dowodzi dowódca luzowanego pułku, któremu podporządkowuje się przybywające do zlurowania pododdziały. Za moment zakończenia luzowania należy uważać złożenie meldunku przez dowódcę luzującego pułku swojemu bezpośrednio przełożonemu o dokonaniu luzowania. Wojskom luzującym przekazuje się niezbędne dokumenty, a luzowanie wojsk potwierdza się protokołem."

s. 255 no wierszu 11 od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"Na odcinkach dogodnych, do forsowania w bród, pod wodą i na samobieżnych środkach przepławowych, zwiększa się gęstość ^{medkai} ognia, ^{mechanicznych} szczególnie przeciwpancernego i organizuje zasadzki. Artyleria przygotowuje się do niszczenia: środków napadu jądrowego i chemicznego nieprzyjaciela, porażenia jego głównego zgrupowania na podejściach do przeszkody wodnej i w czasie forsowania; artylerii, środków przepławowych w rejonach ześrodkowania; na podejściach do przeszkody wodnej, przepław, stanowisk dowodzenia oraz środków radioelektronicznych.

Do niszczenia nieprzyjaciela ogniem na wprost, część dział przeciwpancernych, czołgów, bojowych wozów piechoty, wyrzutni przeciwpancernych pocisków kierowanych i innych środków ogniowych wysuwa się bliżej brzegu rzeki".

s. 251 między wierszem 6 a 7 od góry dochodzi dodatkowo tekst:

"W obronie przeszkody wodnej na obydwu brzegach, szczególną uwagę zwraca się na: organizację ognia przeciwpancerne go i obrony przeciwlotniczej pododdziałów broniących się na przeciwległym brzegu; wsparcie ich ogniem artylerii z własnego brzegu; współdziałanie z wojskami rozmieszczonymi na własnym brzegu oraz ze związkami taktycznymi i oddziałami okrętów rzecznych; urządzenie niezbędnej ilości przepraw i ich bezpośrednią obronę; maskowanie; stworzenie odwodu środków przeprawowych a w pododdziałach broniących się na przeciwległym brzegu, dodatkowych zapasów amunicji i żywności, środków i sprzętu inżynieryjnego, środków i sprzętu medycznego oraz ustalenie ścisłej kontroli ich zużycia środków materiałowych".

s. 262 wiersz 1 i 2 od dołu uzyskuje brzmienie:

"Dywizja w obronie miasta otrzymuje pas lub sektor obrony. W pas obrony dywizji włącza się całe miasto lub część dużego miasta. Pułk otrzymuje odcinek obrony, może także bronić..."

s. 265 wiersz 14 - 19 od góry uzyskuje brzmienie:

"Batalion czołgów pułku zmechanizowanego stanowi drugi rzut i jest przeznaczony do zwalczania czołgów nieprzyjaciela z rubieży ogniowych oraz do wykonania kontrataków.

Planuje się wykonanie kontrataków w luki między trwałą zabudową. Czołgi rozmieszcza się poza rejonami zwartej zabudowy lub na jej skraju, gdzie przygotowuje się punkty oporu do zamknięcia luk.

Ponadto batalion czołgów stanowiący drugi rzut wykorzystuje się do niszczenia nieprzyjaciela obchodzącego miasto i jego desantów powietrznych".

s. 265 między wierszem 11 a 10 od dołu dodatkowo dochodzi tekst:

"Główny wysiłek pułku skupia się na otwartych i rzadko zabudowanych rejonach miasta przez które nieprzyjaciel może wdrzeć się do centrum i rozciąć ugrupowanie bojowe broniących się wojsk. Rejon obrony i punkty oporu przygotowuje się tak, aby osłaniały one główne ulice, bulwary, place, mosty i przeprawy przez rzeki i kanały. Jako punkty oporu wykorzystuje się szczególnie trwałe budynki narożne z suterrenami i piwnicami".

s. 266 między wierszem 15 a 16 od góry dochodzi tekst:

"Stanowiska środków obrony przeciwlotniczej wybiera się na przed-

mieściach, placach, skrzyżowaniach ulic, bulwarach, stadionach i parkach, a dla przenośnych przeciwlotniczych kompletów rakietowych i przeciwlotniczych karabinów maszynowych - na dachach zabudowań".

s. 267 między wierszem 12 a 11 od dołu dodatkowo dochodzi:

"Do zaopatrzenia wojsk w wodę urządza się punkty rozdzielcze, z wykorzystaniem miejskiej sieci wodociągowej. Ponadto, przewiduje się urządzenie punktów zaopatrywania w wodę opartych na źródłach nie związanych z wodociągiem miejskim".

s. 270 między wierszem 8 a 7 od dołu dochodzi tekst:

"Szczególną uwagę zwraca się na rozpoznanie promieniotwórcze, chemiczne i niespecyficzne bakteriologiczne /biologiczne/ głównych ulic, parków, metra, kolektorów miejskich, piwnic, oraz na wykorzystanie miejskich środków komunalnych do wykonania zabiegów specjalnych wojsk".

s. 279. tekst w ramce uzyskuje brzmienie:

"Szerokość odcinka obrony pułku może wynosić - do 30 km i obejmować kilka odcinków dogodnych do wysadzenia desantów nieprzyjaciela";

s. 281 między wierszem 15 a 16 od góry dochodzi tekst:

"Dla porażenia desantu nieprzyjaciela na dalekich podejściach, przygotowuje się artylerii tymczasowe stanowiska ogniowe w pobliżu linii brzegowej".

s. 286 między 15 a 16 wierszem od góry dochodzi:

"Oddziały zaborowe tworzy się do działań na lądzie i wodzie, które są w gotowości do wykonania manewru na odcinku desantowania nieprzyjaciela".

s. 286 między wierszem 15 a 15 od dołu dochodzi:

"Dowódca pułku podejmując decyzję do obrony wybrzeża morskiego /wyspy/ oprócz zagadnień ogólnych określa:

- najbardziej prawdopodobne odcinki /rejon/ wybrzeża /wyspy/ do wysadzenia desantu morskiego i powietrznego nieprzyjaciela oraz skryte podejścia do nich z morza;

- jakimi siłami i środkami porazić nieprzyjaciela podczas przejścia morzem /podczas przelotu nad morzem/, w rejonie rozwinięcia, podczas zbliżania się środków desantowych do brzegu, odparcia lądowania desantu na brzeg /wyspę/ i prowadzenia

działań bojowych na brzegu;

- system obserwacji, rozpoznawania i łączności, z uwzględnieniem istniejących systemów na wybrzeżu".

s. 292 wiersz 13 - 18 uzyskuje brzmienie:

"Zasadnicze siły i środki pododdziałów zabezpieczenia technicznego i tyłów, w obronie wybrzeża morskiego i wysp, ześrodkowuje się na kierunku głównego wysiłku wojsk, z uwzględnieniem zabezpieczenia szybkiego manewru nimi w toku walki na inne kierunki".

s. 287 po wierszu 1 od dołu dochodzi dodatkowo:

"Stanowiska dowodzenia rozwija się w miejscach, które zapewniają obserwację morza i wybrzeża na prawdopodobnych odcinkach lądowania nieprzyjaciela oraz trwałą łączność z podwładnymi i współdziałającymi pododdziałami.

Łączność z bazą marynarki wojennej, nadbrzeżnymi pododdziałami raketowo-artyleryjskimi i okrętami marynarki wojennej z reguły utrzymuje się: łączność radiową - przez oficerów, którzy przybywają ze swoimi środkami łączności na SD pułku lub w sieciach radiowych marynarki wojennej i nadbrzeżnych pododdziałów raketowo-artyleryjskich; łączność radioliniovą i przewodową - środkami wojsk lądowych z wykorzystaniem istniejących na wybrzeżu morskim linii i węzłów łączności; łączność ruchomymi środkami - siłami wojsk lądowych i pododdziałów współdziałających".

s. 301 po wierszu 1 od dołu dodatkowo dochodzi:

"W decyzji do obrony w górach i terenie górzysto-lesistym dowódca pułku, oprócz ogólnych zagadnień, określa siły i środki do zniszczenia oddziałów /pododdziałów/ obejścia nieprzyjaciela, jego desantów powietrznych i grup dywersyjno-rozpoznawczych. Organizując obronę powinien uwzględnić możliwość nagłych zmian warunków meteorologicznych; powstawania lawin górskich i śnieżnych oraz wpływ na przebieg walki i potoków, zatopień koryt wyschniętych rzek, wąwozów i jarów w czasie silnych desantów i tonienia śniegu".

s. 304 pomiędzy wierszem 2 a 3 od góry dodatkowo dochodzi:

"Główny wysiłek obrony przeciwlotniczej skupia się na osłonie pododdziałów, broniących się w rejonach przełęczy, przejść górskich, węzłów dróg, w wąwozach i na przeprawach przez rzeki górskie. Pododdziałom, działającym na poszczególnych kierunkach, przydziela się środki obrony przeciwlotniczej. Szczególną uwagę zwraca się na organizację zwalczania niskolecących celów, działa-

jących wzdłuż koryt rzek oraz desantów powietrznych nieprzyjaciela. Zwiększa się ilość pracujących, jednocześnie stacji wykrywania i naprowadzania, posterunków obserwacyjnych /obserwatorów/ i posterunków obserwacji powietrznej.

Do obrony wojsk pod bronią masowego rażenia szeroko wykorzystuje się fałdy terenowe, wyrobiska górskie i pieczary. Podczas odtwarzania zdolności bojowej wojsk, oprócz ogólnych przedsięwzięć, niezwłocznie organizuje się oczyszczanie budowli fortyfikacyjnych z lawin górskich, zawał, utrudniających wyjście ludzi i sprzętu. Pododdziały wydzielone do likwidacji skutków użycia broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela, mogą być wzmacniane śmigłowcami.

W zabezpieczeniu chemicznym oprócz ogólnych przedsięwzięć, przewiduje się: użycie pododdziałów miotaczy ognia do wzmocnienia wojsk broniących przełęczy, dominujących wzgórz, przejść i węzłów dróg; prowadzenie rozpoznania promieniotwórczego, chemicznego i niespecyficznego bakteriologicznego na przełęczach, przeprawach przez rzeki, w wąwozach, tunelach, pieczarach i głębokich dolinach, z uwzględnieniem możliwości długotrwałego zastoju środków trujących, szczególnie przed zajęciem ich przez wojska oraz na prawdopodobnych kierunkach działań oddziałów obejścia, maskowania dymami i aerozolami przepraw /przejść/ przez rzeki, na drogach marszu, manewru pododdziałów; odkażania /dezynfekcję/ dróg przez przełęcze i w wąwozach".

s. 306 między wierszem 4 a 5 od góry dochodzi tekst:

"Nieprzyjaciela wykonującego obejścia oraz jego desanty powietrzne niszczy się uderzeniami lotnictwa, oddziału rakiet i ogniem artylerii oraz zdecydowanymi działaniami drugiego rzutu i odwodu".

s. 321 tekst od wiersza 4 od dołu do wiersza 11 od góry /str.322/ uzyskuje brzmienie:

"Drugi rzut /odwód ogólnowojskowy/ rozśrodkowuje się w kilku miejscach w pobliżu węzłów dróg lub przy rokadach, w gotowości do wykonania kontrataków, zajęcia przygotowanych rejonów obrony, niszczenia oddziałów /pododdziałów/ nieprzyjaciela wykonujących obejście, jego desantów powietrznych i morskich oraz grup dywersyjno-rozpoznawczych. Do drugiego rzutu wyznacza się zwykle batalion czołgów.

Kontrataki wykonuje się głównie wzdłuż dróg, z przeciwstoków wzgórz i z reguły, w skrzydło i tyły nieprzyjaciela, który wtargnął w obronę".

Obrona rejonu umocnionego

Rejony umocnione tworzy się do osłony odcinków granicy państwowej na najbardziej prawdopodobnych i dostępnych kierunkach natarcia nieprzyjaciela oraz szczególnie ważnych rejonów, ośrodków administracyjnych i obiektów w głębi.

Rejonów umocnionych bronią wojska specjalnie do tego przygotowane. Do ich wzmocnienia mogą być wyznaczane oddziały zmechanizowane, czołgów, artylerii oraz oddziały wojsk specjalnych, które podporządkowuje się dowódcy rejonu umocnionego, które w zależności od sytuacji wykorzystuje się do obrony punktów oporu w pasie przesłaniania /na pozycji przedniej/, do wzmocnienia zasadniczych pozycji obronnych, do osłony skrzydeł rejonu umocnionego oraz luk pomiędzy punktami oporu i stałymi gniazdami ogniowymi.

W wypadku, gdy do obrony w pasie rejonu umocnionego jest zaangażowana dywizja zmechanizowana /pancerna/, rejon umocniony może być podporządkowany tej dywizji i włączony do ogólnego systemu jej obrony. Dowódca rejonu umocnionego w tym wypadku zostaje zastępcą dowódcy dywizji do spraw wojsk rejonu umocnionego.

Rejon umocniony zwykle obejmuje pasy obrony, pozycję przednią /pozycję ubezpieczenia bojowego/, a niekiedy również pas przesłaniania.

Pas obrony; jego strukturę i wymiary określa się dla każdego rejonu umocnionego podczas jego tworzenia. Może on posiadać dwie-trzy pozycje obronne, rejonów stanowisk startowych i ogniowych oddziału rakiet, artylerii i środków obrony przeciwlotniczej, rubieże ogniowe pododdziałów czołgów i rubieże rozwinięcia odwodu przeciwpancernego, pozycje pośrednie i ryglowe, system zapór.

Pozycje obronne w pasie rejonu umocnionego tworzy się na dogodnych rubieżach terenowych z uwzględnieniem najskuteczniejszego wykorzystania stałych gniazd ogniowych. Odległości pomiędzy nimi mogą wynosić 4 - 6 km.

Pierwsza pozycja obrony posiada największą gęstość stałych gniazd ogniowych i innych ważnych urządzeń. Do jej obrony wydziela się z reguły większość sił i środków, szczególnie przeciwpancernych.

Podstawę każdej pozycji obronnej stanowią punkty oporu kompanii /baterii/. Obejmują one plutonowe punkty oporu ze stałymi gniazdami ogniowymi, stanowiska ogniowe dział, wyrzutni kierowanych pocisków przeciwpancernych, czołgów i zapory.

Pozycje pośrednie i ryglowe rozbudowuje się na rubieżach, pozwalających na tworzenie worków ogniowych i rozwinięcie oddziałów i pododdziałów do kontrataków oraz na skrzydłach pasa obrony rejonu umocnionego.

Rubieże ogniowe pododdziałów czołgów przygotowuje się na kierunkach zagrożonych przez czołgi w głębi obrony rejonu umocnionego i na przednim skraju.

Zapory inżynieryjne wykonuje się na całą głębokość obrony rejonu umocnionego i w pierwszej kolejności przed punktami oporu kompanii /baterii/, w lukach pomiędzy nimi, na skrzydłach i podejściach do betonowych schronów ogniowych.

Pas przesłaniania rozbudowuje się na zasadach ogólnych. Jego głębokość w każdym przypadku określa się w zależności od warunków terenowych i rozmieszczenia rejonu umocnionego. Pasa przesłaniania broni się wzmocnionymi batalionami /kompaniami/ zmechanizowanymi lub czołgów. Pododdziałami tymi dowodzi dowódca, odpowiedzialny za obronę rejonu umocnionego.

Pozycję przednią rozbudowuje się przed przednim skrajem obrony rejonu umocnionego w odległości 4 - 6 km od niego. Do jej obrony wydziela się wzmocnione kompanie zmechanizowane lub czołgów, ze składu wojsk rejonu umocnionego lub oddziałów /pododdziałów/ wyznaczonych do wzmocnienia, które organizują obronę pojedynczymi kompanijnymi i plutonowymi punktami oporu. Pododdziałami, broniącymi pozycji przedniej dowodzą dowódcy batalionów /dywizjonów/, przed frontem których one działają.

Pozycje ubezpieczenia bojowego przygotowuje się przed frontem obrony batalionów /dywizjonów/ tam, gdzie nie rozbudowuje się pozycji przedniej.

Bronią je wzmocnione plutony, wydzielane z batalionów /dywizjonów/ pierwszego rzutu.

Podstawę pasa obrony rejonu umocnionego stanowią rejonny obrony batalionów /dywizjonów/ i punkty oporu oddzielnie broń- nących się kompanii /baterii/ w oparciu o stałe gniazda ogniowe i inne ważne urządzenia oraz umiejętnie zorganizowane pora- żenie ogniowe /system ognia/ i system zapór inżynierskich.

Obronę batalionów /dywizjonów/ przygotowuje się w ścisłym współdziałaniu pomiędzy punktami oporu kompanii /baterii/ i załóg stałych gniazd ogniowych, z artylerią i odwodami rejonu umocnionego oraz z pododdziałami i oddziałami, wyznaczonymi do wspólnych działań.

Rejon obrony batalionu /dywizjonu/ rejonu umocnionego może wynosi 8 - 12 km wzdłuż frontu i do 4 km w głąb, punkt oporu w obronie terenu trudnodostępnego front obrony batalio- nu i kompanii może być większy.

Ugrupowanie bojowe rejonu umocnionego w zależności od rozmieszczenia stałych gniazd ogniowych i składu wojsk, tworzy się zwykle w dwa rzuty z odwodem ogólnowojskowym. Składa się ono z ugrupowań bojowych batalionów karabinów maszynowych i artylerii /dywizjonów artylerii i karabinów maszynowych/, artylerii, odwodów i środków obrony przeciwlotniczej.

Batalion karabinów maszynowych i artylerii /dywizjon artylerii i karabinów maszynowych/ broni jednej pozycji w pierw- szym lub drugim rzucie, i ugrupowuje się w jeden lub dwa rzuty. Jego ugrupowanie bojowe składa się z ugrupowań bojowych kompanii /baterii/, dwóch - trzech grup odblokowujących i odwodu.

Batalion /dywizjon/ drugiego rzutu rejonu umocnionego zajmuje zwykle obronę na drugiej pozycji - na ważniejszym kierunku.

W odwodzie dowódcy rejonu umocnionego mogą być pododdzia- ły zmechanizowane /karabinów maszynowych/ i czołgów, wzmocnione artylerią.

Stanowiska ogniowe artylerii przygotowuje się za pierwszą pozycją obrony rejonu umocnionego i urzutowuje w głąb.

Pododdziały czołgowych miotaczy ognia i miotaczy ognia zwykle wykorzystuje się do wzmocnienia batalionów /dywizjonów/ pierwszego rzutu, osłony luk pomiędzy rejonami obrony i odsło- niętych skrzydeł oraz w głębi obrony.

Oddziały /pododdziały/ zmechanizowane i czołgów wydzie-

lone do wzmocnienia wojsk rejonu umocnionego, zgodnie z planem obrony, mogą bronić rejonów /punktów oporu/, samodzielnie lub wspólnie z batalionem karabinów maszynowych i artylerii /dywizjonem artylerii i karabinów maszynowych/ w całym pasie obrony rejonu umocnionego oraz być użyte do obrony w pasie przesłaniania /na pozycji przedniej/. Mogą one stanowić drugi rzut /odwód/ rejonu umocnionego i być użyte do wykonania kontrataków oraz do niszczenia grup szturmowych nieprzyjaciela, blokujących stałe gniazda ogniowe.

Obronę dywizji /pułku/ w pasie rejonu umocnionego rozbudowuje się, podobnie jak i w warunkach zwykłych, z uwzględnieniem struktury obrony i ugrupowania bojowego rejonu umocnionego.

Szerokość pasa /odcinka/ obrony dywizji /pułku/ zależy od ważności osłanianego kierunku, ilości sił i środków, charakteru i struktury obrony rejonu umocnionego, terenu i może być znacznie większa, niż w warunkach zwykłych.

Głębokość pasa /odcinka/ obrony dywizji /pułku/, dla umożliwienia wykonania szerokiego manewru drugimi rzutami i odwodami, może być również większa, niż w warunkach zwykłych.

Ugrupowanie bojowe dywizji z reguły tworzy się w dwa rzuty. Pułki pierwszego rzutu dywizji ugrupowują się zwykle w dwa rzuty z uwzględnieniem rozmieszczenia rejonów batalionów karabinów maszynowych i artylerii /dywizjonów artylerii i karabinów maszynowych/.

Bataliony pierwszego rzutu zajmują zwykle obronę na pierwszej pozycji, w lukach pomiędzy rejonami obrony batalionów karabinów maszynowych i artylerii /dywizjonów artylerii i karabinów maszynowych/, a na ważnych kierunkach - wspólnie z nimi. W takim wypadku punkty oporu pododdziałów rejonu umocnionego włącza się do systemu obrony batalionów zmechanizowanych /czołgów/.

Drugie rzuty /odwody/ pułków pierwszego rzutu zajmują obronę na drugiej pozycji, na pozycjach pośrednich i ryglowych, i są w gotowości do zamknięcia wyłomów na pierwszej pozycji, powstałych wskutek uderzeń jądrowych nieprzyjaciela oraz do wykonania kontrataków, niszczenia grup szturmowych nieprzyjaciela blokujących stałe gniazda ogniowe i jego taktycznych desantów

powietrznych.

Oddziały drugiego rzutu dywizji zajmują zwykle obronę za rejonem umocnionym, gdzie przygotowują jedną - dwie pozycje. Drugi rzut dywizji wykorzystuje się również do wykonania kontrataków, zamknięcia wyłomów powstałych wskutek uderzeń jądrowych nieprzyjaciela oraz do walki z jego desantami powietrznymi.

System ognia oddziałów zmechanizowanych i czołgów dywizji tworzy się z uwzględnieniem zawczasu przygotowanego systemu ognia rejonu umocnionego, który powinien uzupełniać i wzmacniać.

Decyzję do obrony dowódca dywizji /pułku/ podejmuje z uwzględnieniem zadania bojowego rejonu umocnionego i struktury jego obrony. Szczególną uwagę zwraca się na organizację współdziałania oddziałów dywizji z wojskami rejonu umocnionego oraz organizację dowodzenia nimi.

Podczas organizacji współdziałania uzgadnia się wysiłki:

- lotnictwa, oddziału rakiet, artylerii, czołgów dywizji /pułku/ i rejonu umocnionego oraz oddziałów /pododdziałów/ broniących pozycji przedniej /pasa przesłaniania/, - i do niszczenia środków napadu jądrowego i chemicznego oraz głównego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela w czasie podchodzenia do pasa obrony;

- oddziałów /pododdziałów/ pierwszego rzutu rejonu umocnionego i dywizji /pułku/, rejonu umocnionego, lotnictwa, oddziału rakiet i artylerii - do niszczenia nieprzyjaciela, który wtargnął w obronę, odblokowania stałych gniazd ogniowych, niszczenia powietrznych desantów nieprzyjaciela oraz wykonania kontrataków;

- oddziałów /pododdziałów/ obrony przeciwlotniczej dywizji /pułku/ - do osłony wojsk przed uderzeniami nieprzyjaciela powietrznego.

Ponadto w obronie na kierunku nadmorskim uzgadnia się działanie z okrętami oraz z brzegowymi jednostkami rakietowo-artyleryjskimi marynarki wojennej.

Dowódcy oddziałów /pododdziałów/ zmechanizowanych i czołgów szczególną uwagę zwracają na uzgodnienie ognia, w pierwszej kolejności ognia przeciwpancerneho, z ogniem oddziałów /pododdziałów/ rejonu umocnionego, oraz na osłonę styków, skrzydeł i odcinków terenu poza zasięgiem ognia z trwałych gniazd ogni-

wych. W lukach pomiędzy punktami oporu i na odkrytych skrzydłach pododdziałów tworzy się zasadzki przeciwczołgowe.

Wraz z przejściem nieprzyjaciela do natarcia oddziały /pododdziały/ broniące rejonu umocnionego zdecydowanie utrzymują pozycje obronne. Pojedyncze grupy nieprzyjaciela, które przeniknęły w głąb obrony, niszczy się ogniem ze stałych gniazd ogniowych oraz z przygotowanych pomiędzy nimi stanowisk.

Nieprzyjaciela blokującego stałe gniazda ogniowe niszczy się ogniem wszystkich środków ogniowych oraz specjalnie wydzielonymi grupami odblokowującymi i kontratakami odwodów.

Po wtargnięciu nieprzyjaciela w obronę, załogi stałych gniazd ogniowych oraz oddziały /pododdziały/ pozostałe w tyle nieprzyjaciela walczą w okrążeniu. Nieprzyjaciela, który wtargnął w obronę niszczy się ogniem i zdecydowanymi kontratakami z głębi.

Oddziały /pododdziały/ zabezpieczenia technicznego i tyłowe rozmieszcza się w zawczasu przygotowanych dla nich schronach stałych i ukryciach.

W stałych gniazdach ogniowych, na stanowiskach ogniowych artylerii i czołgów oraz w składach tworzy się dodatkowo zapasy amunicji, żywności sprzętu medycznego, wody, paliwa, środków oświetlających i dymnych, ładunków materiałów wybuchowych i innych środków materiałowych.

ROZDZIAŁ VI. WYCOFANIE

s. 339 tekst zawarty w ramce dotyczący celu wycofania przy-
jmuje brzmienie:

"Wycofanie wykonuje się w celu wyprowadzenia pułku spod uderze-
nia przeważających sił nieprzyjaciela, zajęcia dogodniejszego
położenia i wygrania na czasie".

s. 340 powyżej 6 wiersza od dołu wstawić:

"Powodzenie wyjścia z walki i wycofania zależy od szybkich
i skrytych działań wojsk, sprawnego manewrowania, skutecznego
dowodzenia, umiejętnego wykorzystania terenu oraz szerokiego
stosowania zapór inżynierskich i niszczących".

s. 342 tekst między 2 wierszem od góry, a 18 od dołu przyjmie
brzmienie:

"W decyzji do wycofania dowódca pułku oprócz ogólnych zagadnień
określa: dogodną do walki rubież pośrednią i rubież ostateczną,
czas ich zajęcia i terminy utrzymania; siły i środki do osłony
wycofania; kolejność wyjścia z walki i sposób wycofania; kolej-
ność marszu na rubież pośrednią i ostateczną; organizację obro-
ny przeciwlotniczej; kolejność i sposób wycofania pododdziałów
zabezpieczenia technicznego i tyłowych oraz ewakuacji rannych
i chorych.

Dowódca pułku w rozkazie do wycofania podaje:

- pododdziałom sił głównych - zadania, pasy lub drogi
wycofania, kolejność i sposób wyjścia z walki, linie wyróżna-
nia i czas ich przekroczenia, pośrednią i ostateczną rubież
wycofania oraz do jakich działań mają być przygotowane;

- pododdziałom osłony, zapewniającym wyjście sił głów-
nych pułku z walki - skład i zadania;

- artylerii i szpicom - skład i zadania;

- pododdziałom obrony przeciwlotniczej - zadania,
kolejność i sposób wycofania."

s. 344 po 5 wierszu od góry wstawić:

"Rozpoznanie podczas wycofania powinno w porę wykrywać siły,
skład, charakter działania i zamiar nieprzyjaciela, szczególnie
do wyjścia na skrzydło i tyły pułku; rejonysy wysadzenia desan-
tów powietrznych, ich siłę, skład i charakter działania; obec-

ność na drogach wycofania zapór, stref skażeń promieniotwórczych i chemicznych, rejonów zniszczeń, pożarów i zatopień."

s. 344 13 wiersz od góry uzupełnić:

"... szczególnie na drogach wycofania sił głównych pułku i rubieżach rozwinięcia oraz maskowanie dymami i aerozolami wyjścia z walki pododdziałów oraz przepraw".

s. 345 po 12 wierszu od góry wstawić:

"Do ewakuacji rannych i chorych wykorzystuje się również transport przeznaczenia ogólnego i śmigłowce".

s. 349 po 6 wierszu od góry wstawić:

"W czasie wycofania dowódca pułku dowodzi wojskami ze stanowiska dowodzenia.

Stanowisko dowodzenia wychodzi z walki razem z siłami głównymi i przemieszcza się w takie miejsce, z którego dowódca pułku ma możliwość dowodzenia nimi oraz wydzielonymi awangardami i walką na wyznaczonych rubieżach.

Tyłowe, stanowisko dowodzenia przemieszcza się równocześnie z pododdziałami zabezpieczenia technicznego i tyłowymi".

s. 349 między 11 a 12 wierszem od góry wstawić:

"Artyleria wycofująca się w składzie sił głównych rozwija się w uprzednio wyznaczonych rejonach lub w rejonach wyznaczonych przez dowódcę pułku i wspiera ariergardę lub siły główne oraz przeciwdziała oskrzydleniom i obejściom wykonywanym przez nieprzyjaciela.

Pododdziały obrony przeciwlotniczej osłaniają wycofanie sił głównych i ariergard, działając w ich ugrupowaniu marszowym i bojowym. Do osłony pododdziałów na rubieżach pośrednich oraz w czasie przekraczania przełęczy, wąskich przejść, mostów, przepraw i węzłów dróg pododdziały obrony przeciwlotniczej mogą rozwijać się i zajmować rejonów stanowisk startowych /ogniowych/".

ROZDZIAŁ VII. WALKA W OKRĄŻENIU I WYJŚCIE Z OKRĄŻENIA.

s. 351 tekst w ramce przyjmuje brzmienie:

"Pułk wychodzi z okrążenia za zgodą przełożonego, w sposób zorganizowany i we wskazanym mu kierunku".

s. 373 tekst między 18 a 6 wierszem od dołu przyjmuje brzmienie:

"Podejmując decyzję do przełamania i wyjścia z okrążenia dowódca pułku oprócz zagadnień ogólnych określa:

- odcinek, kierunek i czas przełamania frontu okrążenia oraz odcinki działań odwracających uwagę;
 - siły i środki biorące udział w przełamaniu, działaniach odwracających uwagę i osłonie na pozostałym froncie;
 - położenie wyjściowe wojsk przeznaczonych do przełamania, kolejność i czas jego zajęcia;
 - siły i środki niezbędne do osłony skrzydeł;
 - sposób i kolejność wychodzenia z okrążenia, kolejność wycofywania się pododdziałów utrzymujących front okrążenia oraz wyznaczonych od osłony skrzydeł;
 - sposób współdziałania między pododdziałami pułku oraz między nimi a działającymi poza rejonem okrążenia".
- s. 379 tekst między 20 a 7 wierszem od dołu przyjmuje brzmienie:
- pododdziałom przeznaczonym do przełamania i działającym na kierunku odwracającym uwagę - środki wzmocnienia, zadanie, położenie wyjściowe do przełamania oraz czas jego zajęcia, linie rozgraniczenia, jakie siły i środki wydzielić do osłony skrzydeł;
 - pododdziałom osłony - środki wzmocnienia, zadania, rubieże, kto wspiera, czas i kolejność odejścia;
 - odwodowi ogólnowojskowemu - skład, rejon ześrodkowania i kolejność przemieszczania;
 - artylerii - zadania do zniszczenia nieprzyjaciela na kierunku przełamania, do wsparcia pododdziałów dokonujących przełamania i osłaniających skrzydła, skład pułkowej artylerii, rejon stanowisk ogniowych oraz kolejność i sposób ich zmiany, czas gotowości do otwarcia ognia oraz sposób i kolejność działania podczas wychodzenia z okrążenia;
 - pododdziałom obrony przeciwlotniczej - zadania do osłony wojsk przeznaczonych do przełamania, sposób i kolejność wyjścia z okrążenia;

- odwodowi przeciwpancernemu /oddziałowi zaporowemu/ -
skład, zadania, rejon ześrodkowania i kierunek przemieszczania
się w toku walki, możliwe rubieże rozwinięcia /minowania/.

s. 380 po wierszu 2 od góry wstawić:

"Podczas wychodzenia z okrążenia pułkowi podaje się zadanie bliższe i następne.

Zadaniem bliższym pułku może być rozbitcie nieprzyjaciela
na kierunku przełamania i wykonanie wyłomu we froncie okrążenia.

Zadanie następne pułku polega na wyjściu pododdziałów z
okrążenia i ich połączeniu się z wojskami działającymi na spotka-
nie dla udzielenia pomocy wojskom wychodzącym z okrążenia lub
opanowania rejonu zapewniającego dogodne warunki do dalszych
działań".

s. 382, po ostatnim wierszu na dole wstawić:

"Dowódca pułku podczas wychodzenia z okrążenia dowodzi podle-
głymi pododdziałami zwykle ze stanowiska dowodzenia, które przy-
bliża się do ugrupowania bojowego wojsk i przemieszcza z pod-
oddziałami przełamującymi front okrążenia. Pododdziałami osłony
może także dowodzić wyznaczona grupa oficerów sztabu, zwykle na
czele z zastępcą dowódcy pułku. Tyłowe stanowisko dowodzenia
wychodzi z okrążenia jednocześnie z pododdziałami zabezpieczenia
technicznego i tyłowymi.

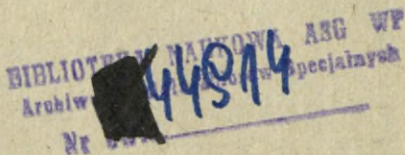
Wszystkim pododdziałom wojsk okrążonych wydaje się dane
radiowe do utrzymania łączności z wojskami działającymi w rejon-
ach wyznaczonych do wyjścia z okrążenia."

Opracował

zeszół oficerów KTO

red. ogólna pułk dypl. Tadeusz BOGUSZ

sekretarz mjr dypl. Maciej GNIADĘCKI

Wydrukowano w 100 egz.
Egz. nr 1-100 Bibl. Nauk OZS
Wyk. mjr Gniadecki
Druk M.K. dn. 15.11.83 r.
Druk ASG WP nr 01767/WW